

EUROPAUDVALGET
(2. samling)

Alm. del - bilag 1110 (offentligt)

Medlemmerne af Folketingets Europaudvalg
og deres stedfortrædere

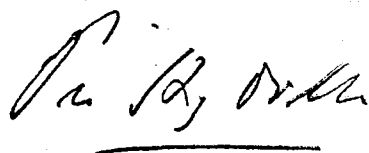
Asiatisk Plads 2
DK-1448 København K
Tel. +45 33 92 00 00
Fax +45 32 54 05 33
E-mail: um@um.dk
Telex 31292 ETR DK
Telegr. adr. Etrangeres
Girokonto 300-1806
19. september 2002

Bilag
1

Journalnummer
400.C.2-0

Kontor
EU-sekr.

Med henblik på møde i Folketingets Europaudvalg den 27. september 2002 –
dagsordenspunkt rådsmøde (konkurrenceevne) den 30. september 2002 –
vedlægges Økonomi- og Erhvervsministeriets notat om de punkter, der for-
ventes optaget på dagsordenen.

NOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

Økonomi- og Erhvervsministe-
riet

18. september 2002

Eksp.nr. 41792

MV/TAF

Rådsmødet Konkurrenceevne (Indre Marked, Industri og Forskning) den 30. september 2002

- 1.a Information om det nye Konkurrenceevneråd 3
- 1.b Meddelelse fra Kommissionen om strømlining af den årlige koordinationscyklus for økonomisk politik og beskæftigelsespolitikken, KOM (2002) 487..... 4
2. Udkast til rapport om gennemgang af Cardiff-processen for økonomiske reformer fra en indre markedssynsvinkel..... 6
3. Kommissionens Handlingsplan for Bedre Regulering i EU, KOM(2002)278 9
4. Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om samordning af fremgangsmåderne ved indgåelse af kontrakter om vand- og energiforsyning samt transport, KOM(2000) 276 17
5. Forslag til revision af EF-direktiverne om gødning, KOM (2001) 508 endelig..... 26
6. Status over det indre marked for tjenester KOM(2002)441 32
7. Kommissionens beretning af 23. juli 2002 til Rådet, Parlamentet og Det Økonomiske og Sociale Udvalg om anvendelse af princippet om gensidig anerkendelse i det indre marked, KOM(2002) 419 endelig..... 35
8. Direktiv om ændring af Rådets direktiv 78/660/EØF, 83/349/EØF og 91/674/EØF om årsregnskaber og konsoliderede regnskaber for visse selskabsformer og forsikringsselskaber, KOM(2002) 259 endelig..... 37
9. Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om ændring af Rådets direktiv 68/151/EØF for så vidt angår offentlighed vedrørende visse former for selskaber – KOM(2002)279..... 46
10. Opfølgning på High-Level-rapporten om selskabsret – opfølgning på Enron-sagen (Corporate governance) 50

11. Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om 25. ændring af Rådets direktiv 76/769/EØF om begrænsning af markedsføring og anvendelse af visse farlige stoffer og præparater, KOM 2002) 70 endelig udgave 51
12. Skibsbygning – status på forhandlinger med Sydkorea og opfølgning på Rådskonklusioner fra juni 2002..... 54

1.a Information om det nye Konkurrenceevneråd

Nyt notat

1. Baggrund og indhold

På Det Europæiske Råds topmøde i Sevilla blev det besluttet at etablere et nyt råd for Konkurrenceevne. Rådet er sammensat af det tidligere Råd for Indre Marked, Forbruger og Turisme, Rådet for Industri og Rådet for Forskning. På rådsmødet vil formandskabet orientere om sagen.

2. Europa-Parlamentets holdning

Europa-Parlamentet har ikke udtalt sig om det nye konkurrenceevneråd.

3. Nærheds- og proportionalitetsprincippet

Sagen berører ikke nærheds- og proportionalitetsprincippet.

4. Gældende dansk ret

Sagen har ingen konsekvenser for dansk ret.

5. Høring

Sagen er et informationspunkt, som ikke sendes i høring.

6. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser

Sagen har ingen lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser

7. Samfundsøkonomiske konsekvenser

Sagen har ingen samfundsøkonomiske konsekvenser.

8. Tidligere forelæggelse i Europaudvalget

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

1.b Meddelelse fra Kommissionen om strømlining af den årlige koordinationscyklus for økonomisk politik og beskæftigelsespolitikken, KOM (2002) 487.

Nyt notat

1. Baggrund og indhold

Den 3. september vedtog Kommissionen en meddelelse om strømlining af den årlige koordinationscyklus for økonomisk politik og beskæftigelsespolitikken KOM (2002) 487.

Kommissionens meddelelse foreslår følgende årlige cyklus for politikkoordinationen i EU:

Kommissionen vil som forberedelse af det årlige forårstopmøde i Det Europæiske Råd fremlægge en *synteserapport* ("Spring Report"), der sætter fokus på de politikområder, hvor fremskridtene er utilstrækkelige, og hvor der er behov for politiske retningslinjer fra DER. Synteserapporten præsenteres sammen med en *implementeringspakke*, bestående af rapporten om implementering af de overordnede økonomisk-politiske retningslinjer, den fælles Beskæftigelsesrapport og rapporten om implementering af strategien for det Indre Marked.

På det årlige forårstopmøde vurderer Det Europæiske Råd implementeringen af politik og udsteder generelle politiske retningslinjer vedrørende prioriterede politikområder.

I opfølgning på det årlige forårstopmøde præsenterer Kommissionen en *pakke med retningslinjer*, bestående af forslag til de overordnede økonomisk-politiske retningslinjer samt forslag til beskæftigelsesretningslinjer og -henstillinger til landene. Pakken med retningslinjer dækker i princippet en tre-årig periode, men retningslinjerne fremsættes hvert år for at tage højde for nye udviklinger.

De relevante rådsformationer forbereder de overordnede økonomisk-politiske retningslinjer samt beskæftigelsesretningslinjer og -henstillinger til landene og handlingsplaner (f.eks. strategien for det Indre Marked), der vedtages efter forelæggelsen for DER i juni.

Landene skal systematisk fremlægge information om implementeringen af de politikker, der er opnået enighed om i EU. Der bør ske en rationalisering af de nationale rapporter. Kommissionen foretager en vurdering af landenes implementering, der leder frem til næste implementeringspakke og synteserapport.

2. Europa-Parlamentets holdning

Europa-Parlamentet har endnu ikke udtalt sig.

3. Nærheds- og proportionalitetsprincippet

Kommissionens meddelelse vedrører ændringer af procedurerne vedrørende politikkoordination i EU, der nødvendigvis gennemføres på fællesskabsniveau.

4. Gældende dansk ret

Meddelelsen berører ikke dansk ret.

5. Høring

Meddelelsen har ikke været sendt i høring.

6. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser

Meddelelsen har ingen lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser.

7. Samfundsøkonomiske konsekvenser

Meddelelsen har ingen samfundsøkonomiske konsekvenser.

8. Tidligere forelæggelse i Europaudvalget

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

2. Udkast til rapport om gennemgang af Cardiff-processen for økonomiske reformer fra en indre markedssynsvinkel

Nyt notat

Resumé

Rådet (indre marked, forbruger og turisme) vedtog den 1. marts 2002 konklusioner om økonomisk reform (Cardiff-konklusioner) som bidrag til Det Europæiske Råds møde i Barcelona. I konklusionerne bad Rådet (indre marked, forbruger og turisme) Coreper om grundigt at undersøge metoderne i den årlige Cardiff-øvelse og afrapportere til rådet i efteråret 2002.

Udkast til rapport er udarbejdet som svar på konklusionerne og gennemgår Cardiff-processen for økonomiske reformer fra en indre markeds synsvinkel.

Formandskabets udkast til konklusioner har ingen lovgivningsmæssige konsekvenser.

1. Baggrund og indhold

I Cardiff i juni 1998 iværksatte Det Europæiske Råd en generel økonomisk reformproces om overvågning af medlemsstaternes og fællesskabets makroøkonomiske, beskæftigelsesmæssige og strukturelle tilstand. Konkret betyder det, at de enkelte medlemsstater hvert år skal udarbejde en rapport om, hvordan produkt- og kapitalmarkederne fungerer på nationalt niveau. Kommissionen skal udarbejde en rapport på fællesskabsniveau.

Rådet (indre marked, forbruger og turisme) og Kommissionen har hvert år analyseret medlemsstaternes rapporter bl.a. for at komme med anbefalinger til de overordnede økonomiske retningslinjer, som Rådet for Økonomi og Finans vedtager, og for at vedtage konklusioner som bidrag til Det Europæiske Råds forårstopmøder som led i Lissabon-processen.

I Cardiff-konklusionerne om økonomisk reform vedtaget af rådet (indre marked, forbruger og turisme) den 1. marts 2002 bad Rådet Coreper om grundigt at undersøge metoderne i den årlige Cardiff-øvelse og afrapportere til rådet i efteråret 2002.

Udkast til rapport er udarbejdet som svar på Rådet anmodning og gennemgår Cardiff-processen for økonomiske reformer fra en indre markeds synsvinkel.

Formålet med Cardiff-processen er ifølge rapporten at bidrage til Det Europæiske Råds forårstopmøder fra et indre markeds synspunkt. Rådet bør hvert år evaluere markedseffektiviteten 1) ved de fremskridt, der er sket med strukturreformer fra et indre markeds synspunkt, 2) identificere strukturelle hindringer for, at det indre marked kan fungere hensigtsmæssigt, 3) opstille prioriteter for politiske initiativer til at fjerne hindringerne.

Metode hidtil:

- Nationale myndigheder har udarbejdet nationale Cardiff-rapporter, bl.a. om særlige emner af relevans for det indre marked. Kommissionen har ligeledes udarbejdet en rapport.
- Arbejdsgruppen vedr. det indre marked (horisontale spørgsmål) har behandlet medlemstaternes og Kommissionens Cardiff-rapport bl.a. ved tematiske oversigter udarbejdet af medlemsstaterne 2 og 2 om spørgsmål af særlig interesse for det indre marked.
- På det grundlag har gruppen udarbejdet et dokument om "hovedspørgsmål" som bidrag til de overordnede økonomiske retningslinjer. Gruppen har endvidere udarbejdet konklusioner, som er vedtaget på rådets (indre marked, forbruger og turisme) første samling i året.

Ny metode

Ifølge rapporten skal der i stedet for dokumentet om "hovedspørgsmål" og konklusionerne nu udarbejdes ét dokument, som skal bestå af 2 dele; en kort situationsrapport om emner af interesse for det indre marked og en mere indgående behandling af 2-3 emner. Dokumentet skal være målrettet og have et klart politisk indhold.

Dokumentet skal som hidtil bygge på medlemsstaternes og Kommissionens årlige Cardiff rapport og som noget nyt medlemsstaternes besvarelse af et spørgeskema vedr. ét til 2 emner.

Der skal regelmæssigt koordineres med EPC (Economic Policy Committee), som er forberedende komité for rådet for økonomi og finans.

Efter tre fulde afrapporteringsrunder skal arbejdsmetoderne tages op til fornyet overvejelse. Rapporten opstiller en tidsplan og bemærker, at tidsplanen vil være noget kortere for perioden 2002-2003.

2. Europa-Parlamentets holdning

Europa-Parlamentet har ikke udtalt sig om sagen.

3. Nærheds- og proportionalitets princippet

I rapporten indgår ikke en vurdering af, om eller hvordan konklusionerne berører nærheds- og proportionalitetsprincippet.

Det er regeringens vurdering, at konklusionerne ikke berører nærheds- og proportionalitetsprincippet, da der er tale om proceduremæssige ændringer.

4. Gældende dansk ret

Der er ingen gældende dansk ret på området.

5. Høring

Notatet samt udkast til rapport har været sendt i høring i specialudvalget for tekniske handelshindringer. Der er ikke fremkommet bemærkninger til notat eller rapport.

6. Lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser

Udkastet til rapport har ingen statsfinansielle eller lovgivningsmæssige konsekvenser.

7. Samfundsøkonomiske konsekvenser

Udkast til konklusioner har ingen direkte samfundsøkonomisk effekt.

8. Tidligere forelæggelse i Europaudvalget

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

3. Kommissionens Handlingsplan for Bedre Regulering i EU, KOM(2002)278

Revideret notat. Ændringer markeret med kursiv.

Resumé

Det Europæiske Råd (DER) i Lissabon i marts 2000 pålagde Kommissionen, Rådet og medlemsstaterne at udarbejde en fælles EU-strategi for bedre regulering. Kommissionen offentliggjorde den 5. juni 2002 en samlet pakke om bedre regulering. Pakken indeholder, foruden en følgeskrivelse (KOM(2002)275), handlingsplanen om bedre regulering (KOM(2002)278), en meddelelse om konsekvensvurderinger (KOM(2002)276) og en meddelelse om minimumstandarder for høringer (KOM(2002)277). Pakken blev fremlagt på DER Sevilla den 20.-21. juni 2002.

Handlingsplanen er et led i den samlede strategi med at forbedre og forenkle de lovgivningsmæssige rammer i EU. Handlingsplanen indeholder 16 aktioner rettet mod henholdsvis Kommissionen, Europa-Parlamentet, Rådet og medlemsstaterne. En stor del af aktionerne svarer til de anbefalinger, der er opstillet i højniveaugruppens rapport om bedre regulering fra november 2001 (Mandelkern-rapporten).

Der er ingen påvirkning af gældende dansk ret.

1. Baggrund

Det Europæiske Råd (DER) i Lissabon i marts 2000 pålagde Kommissionen, Rådet og medlemsstaterne at udarbejde en fælles EU-strategi for bedre regulering inden udgangen af 2001. Strategien skal fremme "klare og effektive lovgivningsmæssige rammer for at sikre borgernes beskyttelse og virksomhedernes konkurrenceevne og derved begrænse omkostningerne i forbindelse med lovgivningens eventuelle dårlige kvalitet". Strategien skal ses i sammenhæng med Lissabon-processen, hvis formål er at gøre EU til verdens mest dynamiske og konkurrencedygtige økonomi i 2010. Kommissionens handlingsplan skal endvidere ses i sammenhæng med hvidbogen om Nye Styreformer, der blev vedtaget af Kommissionen den 25. juli 2001 (KOM(2001)428 endelig) samt Kommissionens meddelelse til Det Europæiske Råd i Laeken om simplificering og forbedring af lovgivning (KOM(2001)726 endelig).

For at fremme processen nedsatte ministrene med ansvar for offentlig forvaltning en højniveauarbejdsgruppe (Mandelkern-gruppen). Mandelkern-gruppen offentliggjorde en rapport i november 2001, der indeholder en række anbefalinger til, hvordan der nationalt og på EU-plan sikres en høj kvalitet i hele lovgivningsforløbet (indholdet i Mandelkern-rapporten er nærmere beskrevet i aktuelt notat af 15. november 2001 til Folketingets Europaudvalg).

Bedre regulering har siden været drøftet på DER i Læken og DER i Barcelona. Kommissionen offentliggjorde sin samlede pakke om bedre regulering den 5. juni 2002. Pakken indeholder tre elementer:

- Handlingsplan for bedre regulering
- Meddelelse om konsekvensvurderinger
- Meddelelse vedr. en styrket høringskultur og dialog.

Kommissionen fremlagde handlingsplanen for bedre regulering på DER i Sevilla den 20.-21. juni 2002. Det hedder i Formandskabets konklusioner fra DER i Sevilla, at

"Det Europæiske Råd noterede sig med tilfredshed Kommissionens meddelelse om, hvordan man kan lovgive bedre, og navnlig handlingsplanen om bedre og enklere lovgivningsrammer. Det opfordrer de tre berørte institutioner (Europa-Parlamentet, Rådet og Kommissionen) til på grundlag af drøftelserne i Den Tekniske Gruppe på Højt Plan at vedtage en interinstitutionel aftale inden udgangen af 2002 for at forbedre kvaliteten af fællesskabslovgivningen og betingelserne for omskrivningen til national lovgivning, herunder tidsfristerne."

2. Indhold

Handlingsplanen indeholder 16 anbefalinger/aktioner, som retter sig mod Kommissionen, Europa-Parlamentet, Rådet og medlemsstaterne. Anbefalingerne/aktionerne vedrører bl.a. kodificering og forenkling af den eksisterende lovgivning, høringer og konsekvensvurderinger, hvilket i store træk svarer til Mandelkern-gruppens anbefalinger. Der er tale om følgende aktioner:

Kommissionen:

1. Adfærdskodeks for høring
2. Konsekvensvurderinger
3. Styrkelse af lovbemærkninger
4. Revisionsklausuler
5. Kommissionens ret til at trække forslag tilbage
6. Overvågning af overtrædelser
7. Oprettelse af internt netværk i Kommissionen

Europa-Parlamentet og Rådet:

8. Begrænsning af direktiverne til de generelle rammer
9. Samreguleringsmekanismer på visse betingelser
10. Regelforenkling og reduktion af EU-lovgivning
11. Konsekvensvurderinger af substantielle ændringsforslag fra Europa-Parlamentet og Rådet.

Medlemsstaterne:

12. Medlemsstaternes notifikation
13. Konsultation og konsekvensvurderinger i medlemsstaterne

Fælles lovgivningskultur i EU:

- 14. Oprettelse af netværk mellem EU-institutionerne og medlemsstaterne
- 15. Årlig evaluering
- 16. Offentlig adgang til lovgivningen

Handlingsplanens nærmere elementer er beskrevet nedenfor:

Ad 1: Adfærdskodeks for høring:

Inden udgangen af 2002 vil Kommissionen fastlægge et adfærdskodeks for høring, herunder fastlæggelse af minimumsstandarder. Se særskilt grundnotat af 8. august 2002 om Kommissionens meddelelse KOM(2002)277. Minimumsstandarderne skal være med til at:

- skabe større inddragelse
- øge gennemsigtigheden
- sikre samordning mellem Kommissionens tjenestegrene

Kommissionen planlægger bl.a. en principiel minimumshøringsfrist på 6 uger og en samlet portal med bl.a. lister over igangværende høringer og svar.

Ad 2: Konsekvensvurderinger:

Inden udgangen af 2002 vil Kommissionen iværksætte et konsolideret og proportioneret system for konsekvensvurdering. Systemet vil indeholde RIA (*regulatory impact assessments*), bæredygtighed (økonomiske, sociale og miljømæssige konsekvenser) og vil integrere eksisterende initiativer og metoder. Systemet skal desuden bidrage til, at det rigtige reguleringsinstrument bliver valgt. Alle forslag på Kommissionens arbejdsprogram underlægges en minimumskonsekvensvurdering (screening), men kun væsentlige forslag skal gennemgå en detaljeret konsekvensvurdering. På baggrund af foreløbige konsekvensvurderinger i forbindelse med den årlige politikstrategi (*APS Annual Policy Strategy*) vil Kommissionen udarbejde detaljerede konsekvensvurderinger for nogle af forslagene. Se særskilt grundnotat af 8. august 2002 om Kommissionens meddelelse KOM(2002)276.

Ad 3: Lovbemærkninger styrkes:

Kommissionen vil fremover lade følgende fem elementer indgå i begrundelsen til forslagene til retsakter (*explanatory memoranda*):

- 1) hvilke høringer, der er gennemført
- 2) resultaterne af høringerne
- 3) hvilke konsekvensvurderinger, der er gennemført
- 4) begrundelse for valg af reguleringsinstrument(er), herunder i forhold til nærheds- og proportionalitetsprincippet
- 5) budgetmæssige konsekvenser

Ad 4: Revisionsklausuler:

Kommissionen vil tage initiativ til at tilføje genbehandlings- eller revisionsklausul til eksisterende retsakter og nuværende forslag til retsakter, hvor det er passende.

Ad 5: Kommissionens ret til at trække forslag tilbage:

Kommissionen vil i øget grad benytte sin ret til at trække forslag til retsakter tilbage, hvis

- 1) forslaget har været under behandling så længe, at det har mistet sin relevans
- 2) der er fremsat ændringsforslag, der gør det unødigt kompliceret eller er i strid med principperne om subsidiaritet og proportionalitet.

Ad 6: Overvågning af overtrædelser:

Kommissionen vil opstille prioriteringskriterier i forbindelse med behandling af eventuelle overtrædelser af fællesskabsretten. Dette vil ske på basis af de elementer, der allerede er foreslået i hvidbogen om nye styreformers i EU. Kommissionen vil desuden styrke sin kontrol med retsakter og vil oprette en oversigt over gennemførelsen.

Ad 7: Internt netværk i Kommissionen:

Kommissionen vil oprette et internt netværk, som skal:

- 1) bistå iværksættelsen af handlingsplanen og tilbyde assistance mht. implementeringen
- 2) identificere og forebygge evt. problemer med anvendelsen af nærheds- og proportionalitetsprincipperne og handlingsplanens aktioner
- 3) forberede/koordinere det årlige bidrag til rapporten om subsidiaritet og proportionalitet for så vidt angår implementeringen af handlingsplanen samt nationale rapporter
- 4) samordne Kommissionens holdning i det interinstitutionelle netværk og i forhold til medlemsstaterne.

Ad 8: Begrænsning af direktiverne til de generelle rammer:

Kommissionen ønsker at vende tilbage til den oprindelig definition af direktiver som nedfældet i traktaten. Fokus skal fremover holdes på mål, frister og væsentlige lovgivningsmæssige elementer. Vedrørende tekniske- og detailbestemmelser skal der henvises til gennemførelsesforanstaltningerne. Kommissionen lægger op til, at denne ændring af direktivernes karakter hænger sammen med forhandlingerne mellem institutionerne om komitologi.

Ad 9: Samreguleringsmekanismer på visse betingelser:

Samreguleringen (der overlader den praktiske implementering til parter, som er særligt aktive på området) skal gøre det muligt inden for en retsakt at lade dele af implementering ske gennem særlig kompetente parter på området. Kommissionen foreslår større brug af samregulering ud fra følgende syv kriterier:

1. Det gøres på baggrund af en retsakt, og Kommissionen vil på forhånd underrette lovgiverne.
2. Det anvendes, når det er i almenvellets interesse.
3. Lovgiverne fastlægger de overordnede og væsentlige rammer i lovgivningen; mål, frister, gennemførelsesmekanismer, kontrolmetoder og evt. sanktioner.
4. Lovgiverne bestemmer, hvorvidt implementeringen kan uddelegeres til de kompetente parter.
5. Kommissionen forbeholder sig ret til at fremsætte et klassisk lovgivningsforslag, hvis samregulering ikke bringer de ønskede resultater.
6. Samregulering skal være gennemsigtig, dvs. at lovforslaget og bestemmelserne vedrørende implementering skal være tilgængelige for offentligheden.
7. De berørte parter bør betragtes som repræsentative, organiserede og ansvarlige.

Traktatens artikel 138 og 139, som også omhandler former for samregulering, er ikke omfattet af handlingsplanen.

Ad 10: Forenkling og reduktion af fællesskabslovgivningen

Kommissionens foreslår, at institutionerne i fællesskab udarbejder et program for forenkling af fællesskabslovgivningen. Endvidere opfordres Europa-Parlamentet og Rådet til at etablere ad-hoc strukturer, som har ansvaret for og sikrer en hurtig forenkling af lovgivningen. Kommissionen vurderer, at det er nødvendigt med en interinstitutionel aftale (IIA) om disse ad hoc procedurer. Endelig opfordres til, at kodificeringsprogrammet fra november 2001 støttes gennem en aftale mellem institutionerne om hurtige vedtagelsesprocedurer i 1. læsning af kodificerede lovforslag.

Ad 11: Ændringsforslag fra EP og Rådet:

Kommissionen opfordrer til, at det sikres, at substantielle ændringsforslag i 1. læsning underkastes en evaluering eller konsekvensvurdering på lige fod med det oprindelige forslag. Dette bør sikres ved vedtagelse af tiltag på interinstitutionelt niveau eller via en interinstitutionel aftale.

Ad 12: Medlemsstaternes notifikation:

Det er vigtigt, at medlemsstaterne implementerer EU-lovgivningen korrekt, dvs. at fællesskabslovgivningen omsættes til national lovgivning (transposition) på den rigtige måde inden for de givne tidsfrister. Kommissionen foreslår i handlingsplanen, at medlemsstaterne elektronisk meddeler Kommissionen om deres implementering af fællesskabslovgivningen via en standardblanket (elektronisk notificering). Medlemsstaterne opfordres desuden til at medsende en oversigt, der sammenstiller den nationale implementering med bestemmelserne i det oprindelige EU-direktiv (konkordans-tabel). Kommissionen anbefaler også, at medlemsstaterne rationaliserer deres procedurer, så dem, der skal stå for implementering og iværksættelse af direktiverne, inddrages så tidligt som mu-

ligt i processen. Her kan der gøres brug af såkaldte nationale kontaktpersoner (korrespondenter), jf. pkt. 14.

Ad 13: Høring og konsekvensvurdering i medlemsstaterne:

Med henblik på at forbedre kvaliteten af den nationale implementering, foreslår Kommissionen i handlingsplanen, at medlemsstaterne fastlægger standarder for høring og konsekvensvurdering af alle supplerende bestemmelser til retsakter. Medlemsstaterne bør også garantere offentligheden adgang til disse resultater. Med afsæt i anbefalingerne i Mandelkernrapporten mener Kommissionen, at medlemsstaterne også bør gennemføre konsekvensvurderinger af nationale lovudkast, som de efterfølgende meddeler Kommissionen. Analogt med de forpligtelser vedrørende Kommissionens initiativret, der fremgår af protokollen om anvendelsen af principperne om subsidiaritet og proportionalitet, mener Kommissionen, at medlemsstaterne også bør gennemføre høringer og konsekvensvurderinger, når de benytter deres initiativret og fremsætter forslag til retsakter under kapitel VI i traktaten for den Europæiske Union og kapitel IV i Romtraktaten.

Ad 14: Netværk ml. EU-institutionerne og medlemslandene:

Der oprettes et lovgivningsnetværk, der skal koordinere indsatsen med at skabe bedre regulering, på to niveauer:

Fællesskabsniveau

På grundlag af den eksisterende arbejdsgruppe om interinstitutionelt samarbejde etableres et netværk mellem Kommissionen, Rådet og Europa-Parlamentet, som skal medvirke til, at Kommissionens handlingsplan gennemføres. Mandatet for denne gruppe vil blive fastlagt i den kommende interinstitutionel aftale (IIA).

Netværk mellem fællesskabsniveau og nationalt niveau

På det nationale niveau foreslås der udpeget såkaldte nationale korrespondenter, som skal have til opgave at gøre det lettere for fællesskabsniveauet at overvåge gennemførelsen af EU-lovgivningen. Kommissionen foreslår også, at der skal sikres en løbende evaluering af, hvordan EU-reguleringen er blevet anvendt i praksis i medlemslandene, og at medlemslandene skal give bedre feed-back herom. Kommissionen foreslår endvidere, at der skal træffes foranstaltninger til løbende udveksling mellem medlemsstater og fællesskabsniveau af erfaringer med konsekvensvurderinger og høringsprocedurer.

Det anbefales, at Kommissionen og medlemslandene arbejder sammen på disse punkter med henblik på at udvikle en fælles tilgang til spørgsmål om overvågning og anvendelse af EU-lovgivning.

Ad 15: Årlig evaluering:

I sin årlige rapport om brugen af principperne om subsidiaritet og proportionalitet vil Kommissionen inkludere en vurdering af handlingsplanen og

om institutionernes og medlemsstaternes brug af de besluttede principper og handlinger. Kommissionen vil i forbindelse med den årlige evaluering bl.a. støtte sig til sit interne netværk og til drøftelserne i det interinstitutionelle netværk. Kommissionen vil desuden udarbejde nationale rapporter om en gruppe af lande på skift.

Ad 16: Offentlig adgang til lovgivningen:

Kommissionen vil sammen med de øvrige institutioner udvide den offentlige adgang til EUR-Lex.

3. Europa-Parlamentets holdning

Europa-Parlamentet har endnu ikke udtalt sig om nærværende meddelelse.

4. Nærheds- og proportionalitetsprincippet

Handlingsplanen for bedre regulering forventes ikke i sig selv at få betydning for nærheds- og proportionalitetsprincippet.

Forbedring af procedurer for bedre regulering i medlemsstaterne er et nationalt anliggende. Handlingsplanen behandler forhold vedrørende medlemsstaternes procedurer for bedre regulering under henvisning til den åbne koordinations metode, som blev vedtaget på DER i Lissabon, dvs. opstilling af best practises og anbefalinger til medlemsstaterne.

5. Gældende dansk ret

Arbejdet med bedre EU-lovgivning er ikke reguleret i gældende dansk ret.

6. Høring

Mandelkern-rapporten har været sendt i høring i Specialudvalget vedrørende institutionelle spørgsmål (den 15. november 2001).

Kommissionens pakke for bedre regulering (handlingsplanen og de to meddelelser) har været sendt i høring i Specialudvalget for institutionelle spørgsmål og i den bredere kreds af interesseorganisationer, som udgør de faste medlemmer af Specialudvalget for tekniske handelshindringer. Derudover har pakken været sendt i høring i Amtsrådsforeningen i Danmark, Kommunernes Landsforening, Grønlands Hjemmestyre og Færøernes Landsstyre. Meddelelsen om konsekvensvurderinger har desuden været sendt i høring i Specialudvalget for miljø. Fristen for høringerne udløb den 15. juli 2002.

Der er modtaget svar fra 5 myndigheder og organisationer, hvoraf ingen har haft bemærkninger til handlingsplanen.

7. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser

Handlingsplanen for bedre regulering har ingen umiddelbare lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser for Danmark.

Der er i sig selv ingen påvirkning af gældende dansk ret. Regelforenklingsprogrammet vil dog kunne medføre forenklinger af den del af dansk ret, der udspringer af regulering på EU-niveau. Såfremt EU-regelforenklingsinitiativer skulle føre til forslag til ny EU-regulering, som således får betydning for gældende dansk ret, vil de pågældende EU-forslag gennemgå den almindelige hjemlige EU-procedure.

Handlingsplanen kan medføre mindre administrative udgifter fx til etablering af administrative og institutionelle strukturer med henblik på at sikre høj kvalitet i den nationale regulering. På længere sigt kan det dog forventes, at der opnås en effektiviseringsgevinst ved at optimere procedurerne omkring kvalitet i reguleringen.

8. Samfundsøkonomiske konsekvenser

Det er hensigten at forbedre kvaliteten af lovgivningen i EU, bl.a. med henblik på at lette borgeres og virksomheders administrative byrder og dermed bidrage til at styrke erhvervslivets konkurrenceevne og evnen til at skabe beskæftigelse. Handlingsplanen forventes således at give afledte positive samfundsøkonomiske konsekvenser for Danmark.

9. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen vedr. bedre lovgivning har tidligere været forelagt d. 9. marts 2001 forud for rådsmødet (Indre Marked, Forbruger, Turisme) den 12. marts 2001 til orientering, den 23. november 2001 forud for rådsmødet (Indre Marked, Forbruger, Turisme) den 26. november 2001 til orientering samt den 14. maj 2002 forud for rådsmødet (Indre Marked, Forbruger, Turisme) den 21. maj 2002 til orientering. Sagen har endvidere været forelagt ifm. rådsmøde (Generelle anliggender) den 17. juni 2002 til orientering. *Folketingets Europaudvalg modtog et grundnotat om Kommissionens meddelelse den 8. august 2002.*

4. Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om samordning af fremgangsmåderne ved indgåelse af kontrakter om vand- og energiforsyning samt transport, KOM(2000) 276

Revideret notat. Ændringer markeret med kursiv.

Resumé

Kommissionen har fremlagt forslag til en omfattende revision af forsyningsvirksomhedsdirektivet, der samtidig med at forenkle og tydeliggøre de gældende regler vil medføre betydelige ændringer heri.

Revisionen af udbudsdirektivet vil nødvendiggøre ændring af reglerne, der gennemfører EU's udbudsregler i dansk ret.

Der blev opnået enighed om direktivforslaget for den offentlige sektor på rådsmødet (Indre marked, Forbruger og Turisme) den 21. maj 2002.

1. Baggrund og indhold

Kommissionen fremlagde sine forslag til nye udbudsdirektiver den 10. maj 2000.

Direktivforslagene har hjemmel i EF-Traktatens artikel 95 og skal vedtages med kvalificeret flertal efter den fælles beslutningsprocedure i artikel 251.

Kommissionens lovpakke består af to direktivforslag, dels et forslag for den offentlig sektor, der samler de gældende udbudsregler for den sektors køb af tjenesteydelser 92/50/EØF, varer 93/36/EØF og bygge- og anlægsarbejder 93/37/EØF (alle ændret ved direktiv 97/52/EF) i ét direktiv, dels et forslag, der skal afløse det gældende forsyningsvirksomhedsdirektiv 93/38/EØF.

Direktivforslaget for den offentlige sektor blev der opnået politisk enighed om på rådsmødet (Indre marked, Forbruger og Turisme) den 21. maj 2002.

Forsyningsvirksomhedsdirektivet er et supplement til direktivet for den offentlige sektor. Direktivet omfatter alle virksomheder, der udøver virksomhed inden for vand- og energiforsyning samt transport, telekommunikation og post.

Formålet med direktivforslaget for forsyningsvirksomheder er at forenkle og ændre udbudsreglerne under hensyn til den samfundsmæssige udvikling, men med fortsat respekt af de for offentlige udbud grundlæggende principper om gennemsigtighed og ikke-diskrimination.

Blandt de væsentligste indholdsmæssige ændringer er følgende:

Særlige eller eksklusive rettigheder: Den nuværende definition af "særlige eller eksklusive rettigheder" foreslås ændret, således at begrebet bringes i overensstemmelse med en dom afsagt af Domstolen på telekommunikati-

onsområdet. *Ændringen indebærer, at der i fremtiden skal foretages en konkret vurdering af, om en virksomhed besidder en særlig og eksklusiv ret.*

Generel fritagelsesmekanisme: Der foreslås indført en bestemmelse, som gør det muligt at afskaffe udbudspligten for aktiviteter, der udøves af ordregivere inden for forsyningssektoren. Betingelsen for at fritage en aktivitet er, at aktiviteten i den medlemsstat, hvor den udøves, er konkurrenceudsat på et marked, hvortil adgangen er fri. Efter forslaget gennemføres fritagelsesproceduren i et samarbejde mellem Kommissionen og medlemsstaterne.

Koncernforbundne selskaber og joint ventures: *I visse situationer kan udbud undlades, hvis kontrakter tildeles et selskab, der er tilknyttet ordregiveren. Den gældende bestemmelse omfatter alene tjenesteydelseskontrakter. Undtagelsen foreslås udvidet til også at omfatte varer og bygge- og anlægskontrakter. Det er en betingelse for anvendelse af undtagelsesreglen, at 80% af omsætningen holdes internt i gruppen, uanset hvilken type kontrakt der er tale om.*

Ophævelse af undtagelse i gældende artikel 9, stk. 1, litra b: Kommissionen har under hensyn til den stedfundne liberalisering af energimarkedet foreslået, at kontrakter om køb af energi eller brændsel til energiproduktion, som indgås af ordregivere inden for energisektoren i bredeste forstand, fremover skal bringes i udbud. Da Kommissionen havde samtlige medlemsstater imod sig har Kommissionen valgt at trække sit forslag tilbage.

Overførsel af postsektoren til forsyningsvirksomhedsdirektivet: På baggrund af postsektorens lighed med andre sektorer under liberalisering foreslås det, at sektoren overføres til forsyningsvirksomhedsdirektivet.

Delydelser: *Den gældende bestemmelse om, at delydelser under en vis grænse ikke skal medregnes ved opgørelse af den samlede kontraktværdi, omfatter alene bygge- og anlægskontrakter. Bestemmelsen foreslås udvidet til også at omfatte varer og tjenesteydelser.*

Tærskelværdier: *Det nuværende antal tærskelværdier på 7, foreslås reduceret til 2 og angivet i euro. Forslaget indebærer, at den nominelle angivelse i euro forhøjes i forhold til i dag grundet kursforholdet mellem euro og SDR.*

Elektroniske udbud: Elektroniske kommunikationsmidler ligestilles med traditionelle kommunikationsmidler, og det foreslås, at tidsfristerne for at gennemføre en udbudsprocedure kan forkortes, når der anvendes elektroniske kommunikationsmidler. Tidsfristforkortelsen svarer til besparede arbejdsprocesser og postgang.

Elektroniske auktioner: Elektroniske auktioner foreslås muliggjort i tilfælde, hvor ordregiver efterspørger ydelser, som kan specificeres nøjagtigt. Aukti-

onsformen kan ifølge forslaget især benyttes ved offentligt og begrænset udbud, ved genåbning af konkurrencen mellem parterne (leverandørerne) i en rammeaftale og som led i et dynamisk indkøbssystem. Det foreslås, at der både kan auktioneres på priskriteriet og på andre kvantificerbare kriterier, som giver mulighed for en automatisk rangordning af tilbuddene.

Dynamiske indkøbssystemer: Det foreslås som et supplement til rammeaftaler, at ordregivere får mulighed for at etablere et fuldt elektronisk indkøbssystem til løbende anskaffelser. Systemet skal være åbent for tilbud fra nye leverandører i hele funktionsperioden. Ifølge forslaget fastsættes særlige offentliggørelsesregler, som skal sikre gennemsigtighed, og tidsfrister for brugen af systemet, som skal muliggøre en smidig afvikling af udbudsproceduren.

Tildelingskriterier: Der foreslås som hovedregel indført en pligt for ordregivere til at anføre den relative vægtning af de enkelte kriterier ved valget af det økonomisk mest fordelagtige tilbud. Vægtningen kan angives ved fastsættelse af en ramme, inden for hvilken den vægt, der endeligt tildeles hvert kriterium, skal befinde sig.

Endvidere foreslås det, at den eksempelvis opregning af kriterier, som ordregivere kan tillægge vægt ved valget af det økonomisk mest fordelagtige tilbud, udvides med "miljømæssige karakteristika".

Centrale indkøbsorganer: Der foreslås indført regler om, i hvilket omfang en ordregiver kan foretage indkøb via et centralt indkøbsorgan og derved have opfyldt udbudsforpligtelsen.

På rådsmøderne (Indre Marked, Forbruger og Turisme) den 30. og 31. maj 2001, den 27. september 2001, den 26. november 2001, den 1. marts 2002 samt den 21. maj 2002 blev der fremlagt statusrapporter for forhandlingerne om direktivforslaget for forsyningsvirksomhederne.

2. Europa-Parlamentets holdning

Europa-Parlamentet har afgivet betænkning den 17. januar 2002. Europa-Parlamentet har foreslået en række ændringer til Kommissionens oprindelige forslag, herunder en række forslag om øgede muligheder for inddragelse af miljø- og sociale hensyn i forbindelse med offentlige indkøb.

Europa-Parlamentet har ikke, som ved direktivet for den offentlige sektor, foreslået en markant forhøjelse af tærskelværdierne for forsyningsvirksomhedsdirektivet.

3. Nærheds- og proportionalitets princippet

Kommissionen anfører, at forslaget overholder nærheds- og proportionalitetsprincippet, idet de tilsigter en omarbejdelse af gældende fællesskabsnormer ved udbud med det formål at skabe et egentligt Indre Marked. Formålet med forslaget er ikke at erstatte national lovgivning, men at sikre

principperne om ligebehandling, gennemsigtighed og konkurrence når forsyningsvirksomheder indgår kontrakter.

Forslaget, der skønnes at være i overensstemmelse med nærheds- og proportionalitetsprincippet, imødekommer på væsentlige områder de synspunkter, som Danmark løbende har givet udtryk for, nemlig at forsyningsvirksomhedsdirektivet skal gøres mere enkelt og brugervenligt, fleksibelt og tidssvarende med fortsat respekt af de grundlæggende principper om ligebehandling og gennemsigtighed.

4. Gældende dansk ret

Forsyningsvirksomhedsdirektivet er gennemført i dansk ret ved bekendtgørelse nr. 652 af 30. juli 2002.

Bekendtgørelsen er udstedt i medfør af lovbekendtgørelse nr. 600 af 30. juni 1992 om fremgangsmåderne ved indgåelse af bygge- og anlægskontrakter og indkøb m.v.

5. Høring

Forslaget har, ved breve af 13. februar, 6. april og 26. april 2001, været i høring hos en bred kreds af specialudvalget for Tekniske Handelshindringer og specialudvalget for Miljø. Herudover er udvalgte interessenter hørt om specifikke ændringsforslag. I den forbindelse har organisationerne blandt andet givet udtryk for følgende opfattelser *i relation til forsyningsvirksomhedsdirektivet*:

Advokatsamfundet vurderer, at det bør overvejes at indføre et væsentlighedskriterium, som gør det til en betingelse for, at udbydernes "miljømæssige karakteristika" kan tillægges (diskvalificerende) vægt, at disse væsentligt adskiller sig fra de øvrige udbydernes standard.

Akademikernes Centralorganisation fremhæver det som væsentligt at sikre, at miljøhensyn inddrages ved vægtningen af tilbud.

Arbejderbevægelsens Erhvervsråd lægger afgørende vægt på, at sociale hensyn inddrages, herunder at der strammes op med hensyn til, at nationale løn- og arbejdsvilkår skal overholdes.

Boligselskabernes Landsforening fremhæver blandt andet sin modstand imod forslaget om pligtmæssig vægtning af tildelingskriterierne.

Bryggeriforeningen mener ikke, at udbudsdirektiverne bør anvendes som politisk instrument på andre områder (miljømæssige karakteristika og sociale hensyn).

Bygge-, Anlægs- og Trækartellet ønsker, at arbejdstagerrettigheder indarbejdes i forsyningsvirksomhedsdirektivet på en mere forpligtende måde, end tilfældet er i det eksisterende direktiv. BAT-Kartellet har konkret fo-

reslået, at det præciseres, at bydende og underentreprenører skal overholde nationale løn- og ansættelsesvilkår, og at udbydere skal have pligt til at indhente oplysninger om underentreprenører, hvem de er, og hvilke opgaver de skal udføre.

I relation til pligtmæssig vægtning af tildelingskriterierne bør forslaget ifølge Byggherreforeningen i Danmark have en så rummelig og anvendelig udformning som muligt. I relation til det eksisterende forsyningsvirksomhedsdirektivs artikel 14, stk. 10, 3. afsnit – om at visse delleverancer og – arbejder er undtaget fra udbudspligt – bemærker BD endvidere, at reglen er tiltænkt at være gældende for alle typer aftaler, og at en indskrænkende formulering er utilsigtet. Ifølge BD bør dette punkt medtages i direktivforhandlingerne.

Danmarks Naturfredningsforening og Det Økologiske Råd ønsker blandt andet, at det præciseres, at udbydere kan henvise til såvel EU's som (multi)nationale miljømærker. Det skal derudover sikres, at det nye forsyningsvirksomhedsdirektiv ikke kan fortolkes således, at der kun må stilles miljøkrav, som indebærer en økonomisk fordel for den pågældende indkøber, og som giver sig udslag i det udbudte produkt. Danmarks Naturfredningsforening og Det Økologiske Råd mener, at Danmark bør stemme imod forslaget til nyt forsyningsvirksomhedsdirektiv, medmindre indkøberne får mulighed for at stille miljøkrav til produktionsprocessen og henvise til miljømærker.

Danske Energiselskabers Forening mener, at elsektoren bør undtages fra udbudsreglerne, fordi produktion og handel med el er underkastet fuld konkurrence, ligesom der gælder betydelige krav om gennemsigtighed til de med drift og udbygning af net forbundne aktiviteter. Undtages elsektoren ikke, lægger DEF vægt på, at indkøb af energi og brændsel til energiproduktion fortsat undtages fra udbudspligt, at anvendelsesområdet for forsyningsvirksomhedsdirektivets artikel 26, der undtager intragrouphandler fra udbudspligt, udvides og omfatter andre aftaler end tjenesteydelsesaftaler, at pligten til at vægte tildelingskriterier formuleres, således at reglen kan bruges i praksis, og at forsyningsvirksomhedsdirektivets artikel 40 om vejledende bekendtgørelser udgår af regelsættet.

Danske Fjernvarmeværkers Forening er også imod, at indkøb af energi og brændsel til energiproduktion gøres udbudspligtig.

Dansk Handel & Service finder det positivt, at der lægges op til en vægtning af tildelingskriterier, fordi det sikrer en effektiv kontrol med de ordregivende myndigheder. DHS fraråder til gengæld på det kraftigste, at tildelingskriterierne udvides til at omfatte sociale hensyn, da beslutning om at påtage sig et socialt ansvar bør tages af de enkelte virksomhederne. DHS advarer endvidere imod, at en forhøjelse af tærskelværdierne vil kunne få katastrofale konsekvenser.

For så vidt angår miljøhensyn kan Dansk Industri støtte, at der arbejdes for, at der kan tages videregående miljøhensyn, end hvad Kommissionen i en foreløbig fortolkningsmeddelelse har lagt op til, men DI mener, at udbydere alene skal kunne stille miljøkrav, der knytter an til internationale miljømærker eller miljøledelsessystemer, medmindre miljøkravet består i et egentligt produktspecifikt krav. DI kan ikke tilslutte sig, at myndighederne skal kunne lægge vægt på sociale hensyn udover, hvad der er muligt efter de gældende regler. Øget adgang til at stille sociale, herunder arbejdsmiljømæssige krav, vil medføre betydelige fare for opbygning af tekniske handelshindringer, og virksomhederne vil ikke have mulighed for at indrette deres produktion hensigtsmæssigt i forhold til den forudsigeligt store mængde af forskellige typer krav, som må forventes at blive stillet. DI kan heller ikke tilslutte sig, at ordregivere skal kræve oplysninger om underleverandørers sociale forhold. Derudover er der efter DI's umiddelbare opfattelse ikke grundlag for at fritage kontrakter fra udbudspligten, selv om det måtte dreje sig om kontrakter vedrørende aktiviteter, der foregår på frie konkurrencevilkår. DI henviser herved til, at offentlige aktiviteter ikke er underlagt de regnskabsprincipper, som gælder for private virksomheder. Endelig understreger DI sin modstand imod, at de tidsmæssige besparelser, der vil blive opnået ved anvendelse af elektronisk kommunikationsmidler, godskrives myndighederne frem for leverandørerne. Også Håndværksrådet, Handelskammeret, Bryggeriforeningen, DHS og Dansk Transport og Logistik er imod reduktion af tidsfristerne for at udarbejde tilbud m.v., der allerede i dag opleves som for korte.

Dansk Transport og Logistik mener, at det er uhensigtsmæssigt, at forenklingen af tærskelværdierne fører til en reduktion af beløbsgrænserne, selv om der kun er tale om 5-6%.

Ifølge Det Kommunale Kartel finder, at vægtning af tildelingskriterierne vil gøre det meget vanskeligt at tage bredere, kvalitative hensyn, herunder miljø-, arbejdsmiljø- og sociale hensyn.

DONG anfører, at DONG som statselskab vil blive væsentligt ringere stillet end sine umiddelbare konkurrenter, hvilket kan føre til væsentlige tab for selskabet og staten. DONG advarer derfor imod, at indkøb af energi og brændsel til energiproduktion gøres udbudspligtig. DONG finder, at artikel 26 i forslaget til nyt forsyningsvirksomhedsdirektiv fører til uhensigtsmæssige og fordyrende forretningsgange, der stiller olie-/gasindustrien ringere end andre industrier. DONG stiller endvidere spørgsmålstegn ved, om forslaget har forrang frem for den danske naturgasforsyningslov.

Elkraft System deler DEF's synspunkter for så vidt angår forslaget om udbudspligt for indkøb af energi og brændsel til energiproduktion samt ændring af eksisterende artikler 26 og 40.

Energi E2 A/S er ligeledes imod forslaget om at gøre indkøb af energi m.v. til energiproduktion udbudspligtig.

Foreningen af Rådgivende Ingeniører fremhæver blandt andet, at der også bør gælde et krav om vægtning af tildelingskriterier i forbindelse med projektkonkurrencer, og generelt bør rammerne, inden for hvilken vægtning kan variere, være så præcis, at der i forbindelse med tilbudsbedømmelsen ikke kan foretages betydelige ændringer i prioriteringen af kriterierne. Der bør gælde de samme tidsfrister for projektkonkurrencer som for offentlige og begrænsede udbud.

Funktionærenes og Tjenestemændenes Fællesråd lægger vægt på, at sociale aspekter i højere grad indgår i forbindelse med tildelingen af kontrakter. FTF mener endvidere, at alvorlig overtrædelse af social- eller miljølovgivning bør kunne føre til udelukkelse, og også tilbudsgivere, der har overtrådt medlemsstaternes arbejdslovgivning, bør kunne udelukkes fra at deltage i udbudsprocedurer.

Handelskammeret er betænkelige ved, at der fra dansk side lægges op til, at der skal inddrages miljøhensyn i større omfang, end det er muligt i dag, og er imod, at sociale hensyn inddrages i det omfang, der er lagt op til. Arbejdsmarkedsreguleringer bør ifølge Handelskammeret være genstand for særskilt forhandling og ikke indføres "ad bagdøren" med udbudsdirektivet. Endelig mener Handelskammeret, at der bør indføres regler, som tillader længerevarende kontrakter.

Efter IT-Brancheforeningens opfattelse vil det være i strid med EU-lovgivningen at stille krav om nationale miljømærker. Brugen af nationale miljømærker vil virke diskriminerende og hindre samhandlen mellem medlemsstaterne.

Kommunernes Landsforening er enig i, at der under de fortsatte forhandlinger lægges vægt på, at miljø- og sociale hensyn i større omfang inddrages i forbindelse med udbud. Derimod gentager KL, at forslaget om pligtmæssig vægtning af tildelingskriterierne bør udgå.

Landsorganisationen i Danmark foreslår, at det pålægges udbyderne at inddrage de bydendes arbejdsmiljøkompetence ved valget af leverandør, at føre tilsyn med, om arbejdet udføres sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt samt at samarbejde med leverandøren om sikkerhed og sundhed. LO's forslag udvider kravene til udbyder i forhold til et af Arbejdsministeren fremsat lovforslag om udbyderansvar.

Post Danmark fremhæver, at selvstændige offentlige virksomheder i situationer, hvor væsentlige kommercielle interesser er involveret, har behov for at kunne indgå aftaler enten uden udbud eller gennem en forkortet procedure, og foreslår, at der fra dansk side arbejdes for at ændre udbudsdirektivet, så det tager højde for sådanne situationer. Derudover me-

ner Post Danmark, at forslaget om elektroniske udbud ikke medfører en tilstrækkelig modernisering af de gældende regler. Post Danmark opfordrer kraftigt til, at reglerne ændres, således at ordregivende myndigheder uden at gennemføre traditionelle udbudsprocedurer kan benytte sig af elektroniske markedspladser, der tilgodeser hensynet til en effektiv og gennemsigtig konkurrence. Post Danmark forudsætter herved, at der skal fastsættes transparenskrav og krav til de offentlige myndigheder, der sikrer automatisk valg af det objektive bedste tilbud, og foreslår også, at der indføres en certificeringsordning af elektroniske markedspladser, som skal opfylde bestemte retningslinjer, og som herefter uden videre skal anses for at leve op til kravene i udbudsdirektiverne. Post Danmark er grundlæggende positivt indstillet overfor forslaget om en overførsel af postsektoren til forsyningsvirksomhedsdirektivet med de øgede frihedsgrader, dette vil indebære.

Praktiserende Arkitekters Råd kan ikke støtte forslaget om forkortelse af tidsfristerne. De gældende frister medfører allerede i dag, at kvaliteten af de tilbud, der afgives, ikke er så høj, som den burde være. PAR støtter forslaget om vægtning af tildelingskriterierne, men mener, at vægtningen bør fremgå allerede af udbudsbekendtgørelsen og ikke først af udbuds materialet.

Reno-Sam støtter ikke forslaget om pligtmæssig vægtning af tildelingskriterier, og påpeger, at det i relation til elektroniske udbud bør overvejes, hvorledes det kan sikres, at alle modtagne tilbud åbnes samtidig og ikke før tilbudsfristens udløb.

Endelig ønsker nogle organisationer, heriblandt KL, Det Økologiske Råd og Danmarks Naturfredningsforening, at tærskelværdierne forhøjes. Tilsvarende ønsker PAR og F.R.I., at tærskelværdien forhøjes for så vidt angår arkitekt- og ingeniørydelser.

6. Lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser

Forslagene skal implementeres i dansk ret. Dette kan ske ved udstedelse af bekendtgørelser i medfør af lovbekendtgørelse nr. 600 af 30. juni 1992 om samordning af fremgangsmåderne ved indgåelse af bygge- og anlægskontrakter og indkøb m.v.

Forslagene skønnes at ville bidrage til effektive udbudsregler, der har til formål at sikre en hensigtsmæssig udnyttelse af offentlige ressourcer, som kan have positive statsfinansielle konsekvenser.

7. Samfundsøkonomiske konsekvenser

Forslagene skønnes at ville bidrage til effektive udbudsregler for forsyningsvirksomheder, der har til formål at sikre en hensigtsmæssig udnyttelse af ressourcer og fremme konkurrencen.

8. Tidligere forelæggelse i Europaudvalget

Sagen har tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg til orientering den 18. maj 2000 forud for rådsmødet (Indre Marked) den 25. maj 2000, til forhandlingsoplæg den 24. november 2000 forud for rådsmødet (Indre Marked) den 30. november 2000, til orientering den 23. maj 2001 forud for rådsmødet (Indre Marked) den 30. maj 2001, til orientering den 21. september 2001 forud for rådsmødet (Indre Marked) 27. september 2001, til orientering den 23. november 2001 (særligt ordførermøde pga. folketingsvalget) forud for rådsmødet (Indre Marked) 26. november 2001, til forhandlingsoplæg den 22. februar 2002 forud for rådsmødet (Indre Marked) den 1. marts 2002 og til orientering den 17. maj forud for Rådsmødet (Indre Marked) den 26. maj 2002. Notater er i den forbindelse fremsendt henholdsvis den 12. maj 2000, den 16. november 2000, den 15. maj 2001, den 13. september 2001, den 16. november 2001, 14. februar 2002 og den 8. maj 2002. Grundnotat er fremsendt den 21. september 2000.

5. Forslag til revision af EF-direktiverne om gødning, KOM (2001) 508 endelig

Revideret notat. Ændringer markeret med kursiv.

Resumé

Forslaget indeholder en sammenskrivning af et rådsdirektiv samt 19 råds- og kommissionsdirektiver i en enhedsstruktur. Dette regelforenklingsarbejde er kombineret med, at der samtidig foreslås:

- En række præciseringer
- Diverse mærkningskrav
- At calcium anerkendes som næringsstof
- Øget adgang til at anvende tekniske og videnskabelige komiteer i Kommissionens arbejde på gødningsområdet
- Udvidelse af sikkerhedsreglerne
- Ensartet standard for officielle laboratorier
- En forbedring af den administrative procedure i forbindelse med vurdering af nye gødninger mv.

Endelig gives der i forslaget mulighed for, at der nationalt kan afvises gødninger bl.a. under henvisning til at beskytte dyr og miljø. En vedtagelse af forordningen forventes at hæve beskyttelses- og sikkerhedsniveauet i Danmark.

1. Baggrund og indhold

Kommissionen har ved KOM (2001) 508 af 14. september 2001 fremsat forslag til en forordning om gødninger. Forslaget er en sammenskrivning og en delrevision af EF-direktiverne om gødning.

Forslaget er fremsat med hjemmel i TEF artikel 95, og kan behandles efter proceduren for fælles beslutningstagen i TEF artikel 251.

Kommissionen har på baggrund af rapporten fra SLIM II¹ fremlagt et forslag til revision og sammenskrivning af samtlige gødningsdirektiver. Udgangspunktet er en forenkling af lovgivningen *samt hensynet til det indre markeds funktion*.

De anbefalinger, SLIM-gruppen har fremført, har ikke i særlig grad ført til simplificeringer af lovgivningen. Inden for områderne sikkerhed med gødningernes håndtering og med deres anvendelse var der fra SLIM-gruppen ønske om større krav til sikkerhed generelt og en forøgelse af landenes mulighed for indgreb og kontrol. Der var ønske om homogeni-

¹ SLIM, Simpler Legislation in the Internal Market, blev lanceret af Kommissionen i 1996, og reglerne for gødningshandelen i EU var et af de områder, der blev vurderet i projektet.

sering af kvaliteten af de kemiske laboratorier. Et af de centrale emner i SLIM-gruppens anbefalinger var at få styr på den negative effekt, som cadmium i fosforholdige gødninger har på folkesundheden. I den forbindelse har Kommissionen foranlediget gennemført en risikovurdering af cadmium i handelsgødning i relation til folkesundhed og miljø under hensyntagen til de særlige forhold, der gør sig gældende i de enkelte lande f.eks. dyrkningspraksis og jordbundstyper.

De fleste lande i EU, herunder Danmark, har ydet bidrag bl.a. i form af risikovurderinger, der kan belyse problemstillingen. Resultatet af de nationale risikovurderinger er samlet i et udkast til rapport udarbejdet for Kommissionen. Den generelle konklusion er, at cadmium ophobes i jorden som følge af brug af handelsgødning, og at dette ikke er ønskværdigt. Den danske risikovurdering viste, at der med det nuværende meget lave indhold af cadmium i handelsgødning ikke sker nogen væsentlig ophobning af cadmium i jorden, men at dette ville være tilfældet på langt sigt, hvis cadmium indholdet i al handelsgødning lå på eller over den danske grænseværdi.

Finland, Sverige og Østrig havde ved deres optagelse i EU nationale reguleringer for cadmium. *Disse regler fik de 3 lande mulighed for at fortsætte med indtil 31. december 2001.* Kommissionen blev derfor pålagt at søge fællesskabsregler for cadmium i handelsgødninger gennemført inden udgangen af 2000. Fristen blev forlænget til udgangen af 2001. I forordningsforslaget foreslår Kommissionen en yderligere forlængelse på tre år for de pågældende landes særregler.

Da forordningen imidlertid ikke er vedtaget, har de 3 lande anmodet om en forlænget accept af nationale regler om cadmium i handelsgødning. Kommissionen har i maj 2002 meddelt de 3 lande en sådan accept, således at de kan fortsætte med deres nationale regler frem til 31. december 2005.

Det bemærkes, at Danmark som det eneste af de øvrige medlemslande har gennemført en begrænsning af cadmium i handelsgødning. Tyskland og Belgien har gennemført frivillige aftaler om cadmiumbegrænsninger med de nationale gødningsindustrier.

Der er ikke i dag organiske gødninger af vegetabilsk eller animalsk oprindelse på EU-typelisterne for gødning, men det vil der kunne komme, når disse gødninger er tilstrækkeligt standardiserede. En sådan standardisering ville man for eksempel kunne opnå ved separering af gylle.

Forslaget er en sammenskrivning af Rådsk Direktiv 76/116 EEC af 18. december 1975 (herefter basisdirektivet) samt 19 råds- og kommissionsdirektiver i en enhedsstruktur. Herudover indeholder forslaget visse substantielle ændringer i reglerne. Ændringer i de tekniske bilag er begrænset til konsekvens- og fejlretninger.

Vedtages forslaget i form af den nu foreliggende kompromistekst, vil det indebære følgende ændringer af betydning:

- En præcisering af, hvad der i direktivsammenhæng menes med de forskellige tekniske betegnelser. Der er ikke nødvendigvis overensstemmelse med definitioner givet af andre, f.eks. af CEN (*det europæiske standardiseringsorgan*) eller i forbindelse med ISO-certificering. "Blended fertiliser" svarer til det danske "mekanisk blanding", der indgår i den danske lovgivning. "Package" giver for første gang en definition på, hvornår en vare er emballeret eller pakket. Hidtil har dette været usikkert.
- Calcium inkluderes som generelt accepteret næringsstof. Der har hidtil været visse begrænsninger i deklaration af dette stof.
- En mærkningsændring. Hidtil har pakningsstørrelser på under 100 kg, skullet bære den fuldstændige mærkning på pakningen, medens pakninger på mere end 100 kg, med hensyn til mærkning har kunnet opfattes som uemballeret. Det foreslås, at pakninger på under 1000 kg mærkes fuldstændig med alle detaljer. Det vil udgøre en stramning af mærkningskravene, at f.eks. storsække på indtil 1000 kg skal mærkes.
- En obligatorisk mærkning af mekaniske blandinger er sat ind efter dansk ønske. Efter den danske bekendtgørelse har der altid været et krav om, at sådanne gødninger skulle mærkes specielt, aktuelt med ordene "mekanisk blanding", hvilket svarer til "blend".
- En direkte henvisning til, at det reelle indhold af et næringsstof ikke må afvige mere end den mængde, der fastsættes af tolerancen. Den eneste henvisning, der hidtil har været til tolerancerne, var, at disse skulle anvendes af myndigheden ved vurdering af officielle kontrolresultater.
- Introduktion af et godkendelsessystem med fremsendelse af dossiers efter givne guidelines, der beskriver det relevante produkt.
- Den bestemmelse, der for ren ammoniumnitrats vedkommende tidligere gav mulighed for nationalt helt eller delvist at afvise gødninger, bl.a. under henvisning til at beskytte dyr, mennesker og miljø (omgivelser), udvides til at omfatte andre typer gødning på EU's typelister for gødninger.
- Indførelse af muligheden for, at kommissionen kan konsultere tekniske eller videnskabelige komitéer, såfremt et land anvender muligheden for, af sundheds- eller sikkerhedsmæssige grunde at afvise et produkt fra markedet.

- En ny bestemmelse, der tillader deklaration af vandopløseligt calcium i alle gødninger, medens total calcium stadig kun må deklareres i gødninger, hvor det i bilagene specifikt er nævnt. Deklarationen af calcium bliver frivillig, og ændringen vil ikke blive væsentlig i forhold til gældende regler. F.eks. er der i dag regler, der specifikt tillader deklaration af calcium i gødninger til bladgødskning; disse falder bort.
- En udvidelse af sikkerhedsreglerne for ammoniumnitrat til også at omfatte sammensatte gødninger, dvs. NPK-, NP- og NK-gødninger med mere en 80 pct. Ammoniumnitrat (*svarende til 28 vægtprocent N*).
- Kontrol med detonationstesten af sammensatte gødninger. Testen er som hidtil frivillig for landene at indføre og at anvende. Tilpasningerne er en følge af udvidelsen af sikkerhedsreglerne for ammoniumnitrat til også at omfatte sammensatte gødninger.
- En ny bestemmelse, som giver Kommissionen adgang til i nogen grad at henvise til europæiske standarder (CEN), når der skal vælges analysemetoder og lignende.
- En ny bestemmelse, som vil være et resultat af Kommissionens ønske om at få en ensartet standard af officielle laboratorier på gødningsområdet.
- En formalisering af den *guideline-procedure*, der på en frivillig form blev introduceret i 1994 for at effektivisere optagelsen af nye gødningsprodukter på typelisterne. Guideline-proceduren beskriver, hvilke oplysninger et firma skal give for at få et gødningsprodukt vurderet med henblik på optagelse på typelisterne. Anvendelsen af guidelines vil med denne forordning at blive obligatorisk for virksomhederne.
- En ny bestemmelse, som vil give Kommissionen mulighed for at få tilstrækkelig tid til gennemførelsen af risikovurdering, mv.
- En bestemmelse om, at medlemslandene skal indføre sanktionsbestemmelser i national lovgivning.

2. Europa-Parlamentets holdning

Europa-Parlamentet har den 12. april 2002 afgivet udtalelse (1. læsning) om Kommissionens forslag. De væsentligste ændringsforslag vedrører begrænsning af cadmium i handelsgødning.

I præambelen ønsker Parlamentet nævnt, at Kommissionen senest den 30. juni 2002 skal fremkomme med et forslag om regulering af indholdet af cadmium i handelsgødninger. Endvidere ønsker Parlamentet præciseret i retsakten, at Kommissionen skal fremsætte forslag indeholdende de nød-

vendige bestemmelser om indholdet af cadmium i handelsgødning. I det oprindelige tekstforslag står anført, at Kommissionen skal fremkomme med en beskrivelse af de behov, der er for at gennemføre bestemmelser om indholdet af cadmium i handelsgødning.

3. Nærheds- og proportionalitets princippet

I forlængelse af, at Kommissionen lægger stor vægt på at forenkle og tydeliggøre fællesskabslovgivningen, har Kommissionen med dette forordningsforslag foretaget en sammenskrivning af eksisterende regler. Ud fra videnskabelige, juridiske og pragmatiske hensyn er teksten desuden tilrettet. Medlemsstaterne får samtidig med forordningens vedtagelse - ud fra sikkerheds- og sundhedshensyn - mulighed for at stille krav om sprængningsforsøg for sammensat ammoniumnitratgødning

Gødningers frie bevægelighed i det indre marked har været begrundelsen for, at der allerede på et meget tidligt tidspunkt forefandt fællesskabsregler på dette område. Regeringen vurderer, at en prioritering på fællesskabsplan og en samordnet indsats er nødvendig for at sikre EU-gødningers frie bevægelighed. Forslaget vurderes således at være i overensstemmelse med nærheds- og proportionalitetsprincippet.

4. Gældende dansk ret

Området er reguleret ved lov om gødning og jordforbedringsmidler, jf. lov bekendtgørelse nr. 853 af 25. september 1996, samt ved bekendtgørelse nr. 960 af 16. december 1998 om gødning og jordforbedringsmidler m.m. som ændret ved bekendtgørelse nr. 873 af 18. september 2000.

Cadmiumindhold i handelsgødning er reguleret i Miljøstyrelsens bekendtgørelse nr. 223 af 05/04/1989 om indhold af cadmium i fosforholdig gødning. Oplysning herom er sendt til Kommissionen allerede i 1989.

5. Høring

Notat om forslaget har været til høring i §2-udvalget (landbrug) 2 gange - dels før forslaget var fremsat (baseret på et foreløbigt arbejdsdokument), dels da der forelå et forslag fra Kommissionen.

Landbrugsraadet har på vegne af **Landboforeningerne** og **Dansk Fami-lielandbrug** givet udtryk for, at de finder, at der skal gælde ens regler i hele EU, således at en EU-godkendt gødning også skal kunne markedsføres i Danmark. Der bør efter organisationernes mening ikke være mulighed for helt eller delvist at afvise gødninger, der er placeret på EU's typeliste for gødninger, bl.a. under henvisning til at beskytte dyr, mennesker og miljø.

6. Lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser

Vedtagelse af forslaget vil ikke medføre lovændring, men alene tilpasninger på bekendtgørelsesniveau.

Vedtagelse af forslaget vil ikke få statsfinansielle konsekvenser. Kontrol med området er brugerbetalt.

7. Samfundsøkonomiske konsekvenser

Vedtagelse af forslaget skønnes ikke at få samfundsøkonomiske konsekvenser. En vedtagelse vurderes at hæve beskyttelsesniveauet i Danmark.

En udvidelse af sikkerhedsreglerne for ammoniumnitrat medfører således i princippet et forøget sikkerhedsniveau for en specifik gruppe af gødninger.

Forslaget vil endvidere give medlemsstaterne mulighed for at gribe ind over for ethvert gødningsprodukt, der viser sig begrundet uhensigtsmæssigt i relation til beskyttelse af mennesker, dyr og miljø.

Udskydelsen af fællesskabsregler for indhold af cadmium i handelsgødning vil ikke ændre det nuværende danske beskyttelsesniveau, *da Danmark vil opretholde de danske regler, indtil der besluttet fællesskabsregler på området*

8. Tidligere forelæggelse i Europaudvalget

Europaudvalget er tidligere orienteret ved fremsendelse af grundnotat om sagen den 12. oktober 2001.

6. Status over det indre marked for tjenester KOM(2002)441

Nyt notat.

Resumé

Rapporten indeholder en faktuel beskrivelse af handelshindringer i det indre marked for tjenesteydelser. Den markerer afslutningen på første fase af Kommissionens strategi for tjenester i det indre marked. Anden fase, der vedr. udformningen af konkrete initiativer, forventes iværksat i 2003 på basis af rapporten.

1. Baggrund og indhold

Som opfølgning på topmødet i Lissabon i marts 2000 udarbejdede Kommissionen i december 2000 en strategi for tjenester i det indre marked. Formålet med strategien er at fjerne hindringer for handel med tjenesteydelser, således at det bliver lige så nemt at levere ydelser på tværs af grænserne i EU som inden for de enkelte medlemslande.

Strategien består af to faser, hvor første del blev afsluttet i juli 2002 med udgivelsen af den rådsaktuelle rapport fra Kommissionen om status for det indre marked for tjenester (barriererapporten). Anden del, der omhandler konkrete initiativer og løsningsforslag, forventes iværksat i 2003.

Barriererapporten indeholder en faktuel beskrivelse af de hindringer, serviceudbydere og forbrugere angiver at møde. I praksis kan servicevirksomhederne i dag stadig ikke etablere sig frit i EU eller eksportere deres ydelser over grænserne uden restriktioner. Barriererne forhindrer servicevirksomhederne i at udnytte de stordriftsfordele, som det indre marked burde indebære. Specielt internationaliseringen af små- og mellemstore virksomheder rammes hårdt, hvilket har en negativ effekt på vækst og beskæftigelse. Endelig forhindrer barriererne forbrugerne i at drage fordel af et større udbud af ydelser til en mere konkurrencedygtig pris.

Rapporten anlægger i tråd med servicestrategien en horisontal tilgang omfattende alle tjenesteydelser. Der skelnes ikke mellem forskellige sektorer, ligesom ingen specifikke medlemslande fremhæves.

Opregningen af barriererne følger de seks faser for levering af en ydelser fra etablering over anvendelse af input til markedsføring, distribution, salg og eftersalgsservice. Det fremhæves, at hovedparten af barriererne har en retlig karakter med rod i nationale og lokale regler samt forvaltningspraksis, herunder skønsmæssige vurderinger samt tunge og uigenomsigtige procedurer. Endvidere fremstår manglende eller langsomme- lig anerkendelse af faglige kvalifikationer ved etablering og udstedelse af licenser som en væsentlig barriere.

Det pointeres, at en række problemer skyldes, at medlemslandene ikke har tillid til kvaliteten af de øvrige landes lovgivning, hvorfor der fore-

kommer overlappende regulering, der kan være i strid med proportionalitetsprincippet. Således underlægges en servicevirksomhed, der ønsker at eksportere til et medlemsland ofte de samme krav, som de virksomheder, der etablerer sig. Denne barriere eksisterer til trods for, at man allerede i hjemlandet opfylder tilsvarende regler.

Andre årsager kan være manglende modernisering af nationale regler for servicesektoren, herunder manglende implementering af EF-domstolens domme, samt beskyttelse af nationale virksomheder.

I rapporten tages der ikke stilling til, om de oplyste barrierer, som tjenesteydere og forbrugere har angivet, er i strid med fællesskabsretten, herunder princippet om fri udveksling af tjenester og fri etableringsret. Opfølgningen på rapporten vil som forudset i anden fase af servicestrategien indeholde en vurdering af barriererne og relevante initiativer i form af ledsageforanstaltninger som f.eks. information om rettigheder i det indre marked, bedre anvendelse af EU's instrumenter eksempelvis ved overtrædelsessager og endelig yderligere harmonisering.

2. Europa-Parlamentets holdning

Europa-Parlamentet har sammen med Rådet fået forelagt rapporten, men har endnu ikke forholdt sig til den. Parlamentet har tidligere støttet Kommissionens strategi for tjenester i det indre marked.

3. Nærheds- og proportionalitets princippet

Kommissionen vurderer ikke nærheds- og proportionalitetsprincippet. Det er regeringens opfattelse, at rapporten ikke berører princippet.

Der vil blive taget konkret stilling til nærheds- og proportionalitetsprincippet i forbindelse med opfølgningen på rapporten (servicestrategiens anden fase) og udformningen af konkrete initiativer 2003.

4. Gældende dansk ret

Rapporten er en faktuel beskrivelse af barriererne i det indre marked uden angivelse af lande og berører derfor i udgangspunktet ikke dansk ret. Opfølgningen på rapporten (servicestrategiens anden fase), der skal udformes i 2003, vil evt. kunne berøre dansk ret.

5. Høring

Rapporten er sendt i høring i specialudvalget for tekniske handelshindringer for industrivarer. Der er modtaget svar fra AC, Apotekerforeningen, BAT-Kartellet og Danmarks Rederiforening, som alle kan støtte Kommissionens rapport.

6. Lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser

Rapporten har ingen umiddelbare lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser.

7. Samfundsøkonomiske konsekvenser

Fjernelse af yderligere hindringer for handel med tjenesteydelser vil kunne tilføre servicesektoren betydelig dynamik og understøtte sektorens internationalisering. Det må derfor forventes, at rapporten på sigt vil have positive samfundsøkonomiske konsekvenser i form af øget vækst og beskæftigelse. For forbrugerne betyder sagen adgang til flere, bedre og billigere ydelser.

8. Tidligere forelæggelse i Europaudvalget

Grundnotat blev oversendt til Europaudvalget den 17. september 2002. Sagen har ikke tidligere været forelagt Europaudvalget.

7. Kommissionens beretning af 23. juli 2002 til Rådet, Parlamentet og Det Økonomiske og Sociale Udvalg om anvendelse af princippet om gensidig anerkendelse i det indre marked, KOM(2002) 419 endelig

Nyt notat

Resumé

Kommissionen vil på Rådsmødet Konkurrenceevne redegøre for de fremskridt, der er sket i anvendelsen af gensidig anerkendelse på det indre marked siden 1999. Det gør den ud fra sin anden toårsrapport, som evaluerer området gensidig anerkendelse. Kommissionens generelle konklusion er, at der er sket fremskridt ift. gensidig anerkendelse. Kommissionen mener dog, at enkelte brancher bør blive bedre til at bruge instrumentet. For at fremme funktionen af det indre marked inden for særlige problemsektorer vil Kommissionen lave et sæt vejledninger. Derudover diskuterer Kommissionen en række andre områder i relation til gensidig anerkendelse samt fremsætter en række forslag til, hvor der skal sættes ind de næste to år, for at sikre yderligere fremdrift og udvikling.

Kommissionen vil mundtligt præsentere sin beretning på Rådsmødet Konkurrenceevne, hvor den forventes taget til efterretning.

1. Baggrund og indhold

Beretningen er den anden toårsrapport, Kommissionen har forpligtet sig til at levere til Rådet, som evaluerer de fremskridt, der er sket i anvendelsen af gensidig anerkendelse på det indre marked siden 1999. Generelt er resultatet af de samlede aktioner positivt. Forskellige vejledninger, som generelt skal medvirke til en øget brug af gensidig anerkendelse, er blevet udsendt. Men i forhold til bestemte sektorer, som handler med mere teknisk komplicerede produkter, er der brug for mere information. Her vil Kommissionen udarbejde en række praktiske vejledninger, rettet mod disse udvalgte sektorer.

Kommissionen bemærker i beretningen, at harmonisering fortsat kan være den bedste løsning, f.eks. i forbindelse med berigede levnedsmidler eller byggevarer, hvor principperne om gensidig anerkendelse vanskeligt vil kunne bruges.

Omkring tjenesteydelser har Kommissionen lavet en ny strategi, hvor gensidig anerkendelse inddrages som løsning til at fjerne enhver unødvendig overlappning af regler, der forhindrer den grænseoverskridende handel og hæmmer innovation. Ift. finansielle tjenesteydelser vil princippet om gensidig anerkendelse fortsat spille en stor rolle.

2. Europa-Parlamentets holdning

Parlamentet har ikke udtalt sig om beretningen.

3. Nærheds- og proportionalitets princippet

Der er tale om en orientering fra Kommissionen til Rådet. Derfor berøres nærheds- og proportionalitetsprincippet ikke.

Kommissionen diskuterer ikke forholdet mellem gensidig anerkendelse og nærheds- og proportionalitetsprincippet i beretningen.

4 Gældende dansk ret

Der er ikke tale om en generel regulering i dansk ret for såvidt angår princippet gensidig anerkendelse.

5. Høring

Da der er tale om en orienterende beretning uden operative forslag, har beretningen ikke været sendt ud til høring.

6. Lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser

Beretningens indhold berører ikke gældende dansk ret.

7. Samfundsøkonomiske konsekvenser

Et mere velfungerende Indre marked, og forskellige sektorer's øgede brug af gensidig anerkendelse, vil have positive samfundsøkonomiske konsekvenser, idet varer lettere vil kunne købes og sælges på det indre marked.

8. Tidligere forelæggelse i Europaudvalget

Sagen har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg.

8. Direktiv om ændring af Rådets direktiv 78/660/EØF, 83/349/EØF og 91/674/EØF om årsregnskaber og konsoliderede regnskaber for visse selskabsformer og forsikringselskaber, KOM(2002) 259 endelig

Revideret notat. Ændringer markeret med kursiv.

Resumé

Den 28. maj fremsatte Europa-Kommissionen et forslag til direktiv om ændring af regnskabsdirektiverne om årsregnskaber og konsoliderede regnskaber for visse selskabsformer og forsikringselskaber. (Dok. (COM(2002) 259 endelig udgave).

Formålet med ændringerne er at modernisere regnskabsdirektiverne, da der er sket en stor udvikling indenfor regnskabsrapportering siden direktivernes vedtagelse. Ændringerne er endvidere nødvendige for at støtte den nyligt vedtagne forordning om noterede selskabers anvendelse af IAS-reglerne (IAS-forordningen). Kommissionen har til denne målsætning påpeget 3 mål i bemærkningerne til forslaget:

- Forslaget skal fjerne alle eksisterende konflikter mellem regnskabsdirektiverne og IAS
- Sikre, at frivillig anvendelse af IAS kan anvendes af virksomheder i EU, selvom de fortsat har regnskabsdirektiverne som udgangspunkt for den regnskabslovgivning, de er underlagt
- Modernisere regnskabsdirektivernes grundlæggende struktur, så de udgør en ramme for regnskabsaflæggelse, der både er i overensstemmelse med moderne praksis og tilstrækkeligt fleksibel til at kunne rumme den kommende tids udvikling i IAS

De fleste forslag til ændring af fjerde og syvende direktiv indeholder valgmulighed for medlemsstaterne og behøver derfor ikke nødvendigvis at forudsætte en pligt til at ændre lovgivningen.

Forslagene indebærer endvidere en ændring af kravene til ledelsesberetningen samt til kravene til revisionspåtegningen, som formentlig betyder, at årsregnskabslovens bestemmelser om ledelsesberetninger må ændres, ligesom det medfører et behov for ændring af reglerne om revisionspåtegningen i erklæringsbekendtgørelsen.

Ophævelsen af 7. direktivs art. 14, således at det ikke længere er muligt at udeholde koncernvirksomheder med forskelligartet aktivitet fra konsolideringen, nødvendiggør en ændring af reglerne for finansielle koncerner.

På et møde i Rådets arbejdsgruppe den 26. juli 2002 blev det vedtaget, at ændringsdirektivet skulle medtage bankers og andre finansieringsinstitutters års- og koncernregnskaber. Formandsskabet fremlagde på møde i

arbejdsgruppen den 4. september 2002 et udkast til kompromisforslag, der medtager banker. På grundlag af drøftelse af forslaget på møde i arbejdsgruppen den 11. september 2002 har formandsskabet i et kompromisforslag medtaget ændring af regnskabsdirektivet for banker og andre finansielle institutioner (ændring af 86/635/EØF).

1. Baggrund og indhold

1.1 Baggrund

Den 28. maj fremsatte Europa-Kommissionen et forslag til direktiv om ændring af regnskabsdirektiverne om årsregnskaber og konsoliderede regnskaber for visse selskabsformer og forsikringselskaber. (Dok. (COM(2002) 259 endelig udgave).

Forslaget fremsættes med hjemmel i art. 44, stk. 2, litra g) i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab.

Forslaget – der skal behandles i henhold til traktatens art. 251 om Rådets og Parlamentets fælles beslutningstagen – kræver til vedtagelse tilslutning fra et kvalificeret flertal af Rådets medlemmer.

Regnskabsdirektiverne omfatter 4. og 7. selskabsdirektiv om henholdsvis årsregnskaber og koncernregnskaber for visse selskabsformer samt direktivet om forsikringselskabers års- og koncernregnskaber.

Formålet med ændringerne er en modernisering af regnskabsdirektiverne. Baggrunden herfor er, at udviklingen indenfor regnskabsrapportering er sket med stormskridt siden direktivernes vedtagelse.

Hvis direktiverne ikke afspejler udviklingen, vil de være uegnede til at virke for europæisk harmonisering og heller ikke kunne støtte den nyligt vedtagne forordning om noterede selskabers anvendelse af IAS-reglerne (IAS-forordningen). Kommissionen har i tilknytning til denne målsætning påpeget tre mål med dette i bemærkningerne til forslaget:

- Forslaget skal fjerne alle eksisterende konflikter mellem regnskabsdirektiverne og IAS
- Sikre, at frivillig anvendelse af IAS kan anvendes af virksomheder i EU, selvom de fortsat har regnskabsdirektiverne som udgangspunkt for den regnskabslovgivning, de er underlagt
- Modernisere regnskabsdirektivernes grundlæggende struktur, så de udgør en ramme for regnskabsaflæggelse, der både er i overensstemmelse med moderne praksis og tilstrækkeligt fleksibel til at kunne rumme den kommende tids udvikling i IAS

Denne målsætning ligger også bag motiverne til den nævnte forordning.

Direktivet om bankers og andre finansieringsinstitutters års- og koncernregnskaber var ikke medtaget, men det var forventet, at det ville blive taget op i et senere ændringsdirektiv. På et møde i Rådets arbejdsgruppe den 26. juli 2002 blev det vedtaget, at ændringsdirektivet skulle medtage bankers og andre finansieringsinstitutters års- og koncernregnskaber. Formandsskabet fremlagde på møde i arbejdsgruppen den 4. september 2002 et udkast til kompromisforslag, der medtager banker. På grundlag af drøftelse af forslaget på møde i arbejdsgruppen den 11. september 2002 har formandsskabet i et kompromisforslag medtaget ændring af regnskabsdirektivet for banker og andre finansielle institutioner (ændring af 86/635/EØF). Ændringen vil ikke have lovgivningsmæssige konsekvenser.

Forslaget er drøftet på et arbejdsgruppemøde i slutningen af juni, på 2 arbejdsgruppemøder i juli 2002 og på et arbejdsgruppemøde primo september.

1.2 Indhold

a. De eksisterende balancer i fjerde direktiv giver ikke i alle tilfælde mulighed for at opstille balancen i overensstemmelse med kravene i IAS. På denne baggrund foreslås det, at medlemsstaterne kan tillade eller kræve, at selskaberne eller visse selskabsklasser kan vise balancens poster på grundlag af en sondring mellem omsætnings- og ikke-omsætningsaktiver, såfremt indholdet af de givne oplysninger mindst svarer til kravene i artikel 9 og 10 i fjerde direktiv.

b. Standardudstedere verden over, herunder International Accounting Standards Board, overvejer i øjeblikket præsentationen af selskabernes resultat, og det anses for overvejende sandsynligt, at de indtægter og omkostninger, der nu vises på resultatopgørelsen, vil blive opført sammen med øvrige indkomster og tab, der er ført direkte på egenkapitalen, på en samlet opgørelse over resultatet for perioden. Det foreslås derfor, at medlemsstaterne kan tillade eller kræve, at selskaberne eller visse selskabsklasser udarbejder en præstationsopgørelse i stedet for at opstille posterne i overensstemmelse med fjerde direktivs resultatopgørelser, såfremt indholdet af de givne oplysninger mindst svarer til kravene heri. Forslaget giver dermed direktivets opstillingsregler en vis fleksibilitet, således at de vil kunne svare til den forventede udvikling.

c. Det har vist sig, at der kan være forskel på kriterierne for hensættelser i henhold til IAS og i henhold til fjerde direktiv. Det foreslås derfor at fjerne denne uoverensstemmelse i det mindste for virksomheder, der anvender IAS. Dette sker ved at ændre direktivet, så det er i overensstemmelse med IAS, men samtidig kan medlemsstater, der har behov herfor af hensyn til skattemæssige regnskaber, tillade eller kræve, at de beløb, der hidtil er taget højde for i direktivet, fortsat kan indgå.

d. I henhold til IAS kan virksomhederne under bestemte omstændigheder (tilstedeværelsen af et effektivt marked for det pågældende aktiv) opskrive immaterielle anlægsaktiver. For at bringe overensstemmelse med IAS foreslås det, at medlemsstaternes mulighed for at tillade opskrivning som følge af merværdi af andre end materielle og finansielle aktiver udvides.

e. I maj 2001 blev fjerde direktiv ændret for at give mulighed for at værdisætte finansielle instrumenter til dagsværdi og medtage gevinster og tab heraf på resultatopgørelsen, hvorved det blev gjort muligt at anvende IAS 39 Financial instruments: Recognition and measurement. I henhold til andre IAS-standarder er det imidlertid også påbudt eller tilladt at ansætte visse aktivklasser til dagsværdi, herunder især IAS 40 Investment property og IAS 41 Agriculture. For at gøre det muligt at anvende disse IAS-regler foreslås det, at medlemsstaterne kan tillade eller kræve, at selskaberne eller visse selskabsklasser måler specifikke aktivkategorier udover finansielle instrumenter til dagsværdi. For yderligere at tilpasse til IAS gør direktivændringen det muligt at indregne nettoopreguleringsløbet på resultatopgørelsen.

f. I henhold til fjerde direktiv skal der udarbejdes en ledelsesberetning. Da fortolkningen af denne bestemmelse har ført til meget forskelligt indhold, foreslås det at gøre informationerne i ledelsesberetningen mere konsekvente. Ændringen indebærer navnlig, at ledelsesberetningen skal indeholde en afvejet og omfattende analyse og ikke blot skal omhandle de finansielle aspekter af selskabets aktiviteter. Det forventes herefter, at ledelsesberetningen også kan komme til at omfatte miljømæssige, sociale og andre relevante aspekter, der hjælper til at forstå et selskabs udvikling og stilling. Tilsvarende ændres syvende direktiv om den konsoliderede ledelsesberetning.

g. Det har vist sig, at mangler i harmoniseringen af revisionsreglerne, herunder om udarbejdelse og fremlæggelse af revisionspåtegningen, kan føre til væsentlige forskelle mellem medlemsstaterne. Dette forringer sammenligneligheden og gør det vanskeligere for brugeren at forstå revisionspåtegningerne. Det foreslås derfor at indsætte en artikel i fjerde og syvende direktiv, som indeholder minimumskrav til revisionspåtegningen på et årsregnskab og et konsolideret årsregnskab for at fremme harmoniseringen mellem medlemsstaterne.

h. I syvende direktivs art. 1 beskrives de selskaber, der betragtes som dattervirksomheder af et moderselskab. I art. 1, stk. 2, der er valgfri for medlemsstaterne, kræves imidlertid, at der foreligger en kapitalinteresse i virksomheden, for at der kan være tale om et datterselskab. Ifølge IAS betragtes en virksomhed som dattervirksomhed, uanset modervirksomheden besidder kapitalandele i virksomheden. Udviklingen, herunder væsentlige muligheder for misbrug, der blev synlige i Enron-sagen, medfører, at direktivets krav om kapitalinteresse ikke længere er hensigtsmæssigt, ligesom det ikke stemmer overens med IAS, hvorfor det foreslås

fjernet. Medlemsstaterne kan herefter pålægge en virksomhed at udarbejde konsolideret årsregnskab, uanset der ikke foreligger en kapitalinteresse.

i. 7. direktiv indeholder i art. 14 en bestemmelse, hvorefter koncernvirksomheder, der udøver en så forskelligartet virksomhed, at deres inkludering i konsolideringen, ville stride mod hensynet til et retvisende billede, skal udeholdes fra konsolideringen. Det indgår i forslaget, at denne bestemmelse ophæves, således at der i alle tilfælde skal foretages konsolidering. Begrundelsen er, at en tilsvarende bestemmelse ikke findes i IAS, og at det i alle tilfælde anses for korrekt at foretage konsolidering, uanset hvor forskelligartede koncernens aktiviteter er.

j. Art. 3 i direktivforslaget indeholder forslag til ændringer i direktiv 91/674/EØF om forsikringsselskabers årsregnskaber og konsoliderede regnskaber (forsikringsregnskabsdirektivet). Forsikringsregnskabsdirektivet er ikke et selvstående direktiv, men hviler på 4. og 7. direktiv. Kun på områder, hvor reglerne for forsikringsselskabers regnskabsaflæggelse afviger fra reglerne for ikke-forsikringsselskaber, er der fastsat særregler i direktivet. Reglerne i 4. og 7. direktiv gælder derudover som udgangspunkt også for forsikringsselskaber, idet der i direktivet er foretaget en oprensning af alle de bestemmelser i 4. og 7. direktiv, der også finder anvendelse for forsikringsselskaber. De ændringer, der gennemføres i 4. og 7. direktiv, får dermed som hovedregel også virkning for forsikringsselskaber. Forsikringsregnskabsdirektivet er ikke omfattet af de direktivændringer fra maj 2001 (direktiv 2001/65/EF), der skulle sikre, at de europæiske virksomheder kan værdiansætte finansielle instrumenter i overensstemmelse med reglerne i IAS 39. Det foreliggende direktivforslag retter op herpå, idet forslaget øger de artikler i 4. direktiv, der også finder anvendelse for forsikringsselskaber, med de nye bestemmelser, der blev fastlagt ved ændringsdirektivet fra maj 2001. Forsikringsregnskabsdirektivet adskiller sig fra 4. direktiv derved, at det allerede fra begyndelse i vidt omfang har tilladt anvendelse af dagsværdi, idet direktivet dog anvender en anden betegnelse, nemlig "nutidsværdi" ("current value"). De nye bestemmelser fra direktivet fra maj 2001 indebærer således ikke i praksis større ændringer for forsikringsselskaber.

Desuden indeholder forslaget rent direktivtekniske bestemmelser samt konsekvensændringer i de tre direktiver (navnlig 7. og forsikringsregnskabsdirektivet) som følge af ændringer i de andre to direktiver. Disse og andre uvæsentlige spørgsmål er ikke medtaget i opregningen.

2. Europa-Parlamentets holdning

Europa-Parlamentet har endnu ikke afgivet udtalelse.

3. Nærheds- og proportionalitets princippet

Formålet med ændringerne er, som nævnt ovenfor, en nødvendig modernisering af regnskabsdirektiverne, så de kommer til at afspejle udviklingen og samtidig vil være egnet til at virke for europæisk harmonisering.

Regeringen anser, at de foreslåede ændringer er i overensstemmelse med nærheds- og proportionalitetsprincippet.

4. Gældende dansk ret

Pr. 1. januar 2002 trådte den ny årsregnskabslov i kraft (lov nr. 448 af 7. juni 2001 om erhvervsdrivende virksomheders aflæggelse af årsregnskab m.v.)

a. Årsregnskabsloven tillader efter bilag 2, skema 1-2, jf. § 23, ikke opstilling af balancen på grundlag af en sondring mellem omsætningsaktiver og ikke-omsætningsaktiver.

b. Efter årsregnskabslovens § 17, stk. 1, 3. pkt., er det ikke muligt at udarbejde en egentlig præstationsopgørelse, men kun at placere resultatopgørelse og opgørelse over egenkapitalen lige efter hinanden.

c. Årsregnskabsloven er allerede i overensstemmelse med direktivændringen for så vidt angår definition af hensatte forpligtelser (hensættelser), jf. § 47, stk. 1.

d. Årsregnskabsloven tillader ikke opskrivning af immaterielle anlægsaktiver, jf. § 41, stk. 1, 2. pkt.

e. Årsregnskabsloven kræver under visse omstændigheder, at specifikke kategorier af investeringsaktiver ansættes til dagsværdi ligesom virksomhederne kan ansætte visse biologiske aktiver til dagsværdi. Det er her et krav, at nettoreguleringen medtages i resultatopgørelsen. Årsregnskabsloven er således i overensstemmelse med direktivændringen.

f. Årsregnskabsloven indeholder i §§ 77 og 99 ikke et egentligt krav om en ledelsesanalyse af selskabets forhold. Selvom ledelsesberetningen ofte vil indeholde betydelige analyse-elementer, er det altså ikke et tilsvarende krav i årsregnskabsloven. Dette gælder også i princippet indholdskravet til analysen, selvom visse ikke-finansielle oplysninger (vidensressourcer og miljøforhold) kræves i § 99.

g. Bekendtgørelse nr. 90 af 22. februar 1996 som ændret ved bekendtgørelse nr. 1080 af 17. december 2001 (erklæringsbekendtgørelsen) indeholder krav om, hvad revisionspåtegningen skal omfatte. Her kræves ikke, at der skal oplyses om, hvilke revisionsstandarder, der er fulgt. Ligeledes er der i direktivforslaget – i overensstemmelse med de internationale revisionsstandarder – anført en videre vifte af konkluderende revisorudtalelser end i be-

kendtgørelsen. Til gengæld indeholder bekendtgørelsen videre og anderledes strukturerede indholdskrav end direktivet.

h. Årsregnskabslovens bilag 1, B, nr. 4, pkt. 5, kræver som koncernindikation, at et selskab besidder kapitalandele i et andet selskab, for at der kan være tale om en modervirksomhed. Bestemmelsen er ikke i overensstemmelse med direktivændringen.

i. Ophævelsen af 7. direktivs art. 14, således at det ikke længere er muligt at udeholde koncernvirksomheder med forskelligartet aktivitet fra konsolideringen, nødvendiggør en ændring af reglerne for finansielle koncerner. Efter de danske gældende regler skal bankkoncerner udeholde eventuelle forsikringsselskaber fra konsolideringen, og forsikringskoncerner skal udeholde eventuelle kreditinstitutter fra konsolidering, idet de udeholdte virksomheder indregnes i koncernregnskabet efter indre værdis metode. Ændringerne kan gennemføres ved ændring af de regnskabsbekendtgørelser for de pågældende virksomhedstyper, som Finanstilsynet har udstedt.

j. Forsikringsselskabernes regnskabsaflæggelse er omfattet af regnskabsreglerne i lov om forsikringsvirksomhed. Disse regler afløses snart af regnskabsreglerne i lov om finansiell virksomhed, som er vedtaget, men endnu ikke sat i kraft. Regnskabsreglerne i lov om finansiell virksomhed er udarbejdet med henblik på, at de finansielle virksomheders regnskaber skal følge regler, der er i overensstemmelse med IAS. Ud over reglerne i loven er forsikringsselskaber underlagt mere detaljerede regnskabsregler i henhold til bekendtgørelser udstedt af Finanstilsynet. Efter de gældende regler skal danske forsikringsselskaber anvende dagsværdi for alle finansielle aktiver. Direktivforslaget giver ikke nye muligheder på dette område, som ikke allerede er udnyttet i Danmark. Direktivforslaget berører udelukkende regler, der er indeholdt i Finanstilsynets regnskabsbekendtgørelser.

5. Høring

Forslaget blev den 17. juni 2002 sendt til høring i EF-specialudvalget for etablering og tjenesteydelser, som bl.a. består af Advokatrådet, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Danmarks Nationalbank, Danmarks Rederiforening, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Handel & Service, Dansk Industri, Finansrådet, Finanstilsynet, Finansforbundet, Foreningen af Registrerede Revisorer, Foreningen af Statsautoriserede Revisorer, Handelskammeret, Justitsministeriet, Konkurrencerådet, Københavns Fondsbørs A/S, Landsorganisationen i Danmark, Landbrugsrådet, Realkreditrådet, Rådet for Dansk Pension og Forsikring, Skatteministeriet, Udenrigsministeriet, Værdipapircentralen.

Styrelsen har modtaget 11 høringssvar, som overvejende er positive overfor EU-Kommissionens forslag, og kun Foreningen af Statsautoriserede

Revisorer (FSR) er kommet med kommentarer til det materielle indhold af forslaget, jf. nedenfor.

FSR kan fuldt ud tilslutte sig forslagets hovedmålsætninger og har herudover afgivet overordnede kommentarer til følgende punkter:

- i. Ledelsesberetningen
- ii. Øvrige regnskabsmæssige forhold
- iii. Revisionspåtegning

Ad i. Ledelsesberetningen

I henhold til forslagets art. 1, stk. 14 henholdsvis art. 2, stk. 11, skal ledelsesberetningens oplysninger om virksomhedens forretningsmæssige udvikling og stilling ikke kun omhandle de finansielle aspekter ved virksomhedens aktiviteter.

FSR finder, at de ændrede krav til ledelsesberetningen er vidtgående, og at der vil være behov for en nøje præcisering af ændringens rækkevidde, herunder revisors ansvar for ledelsesberetningen. Det er herudover FSR's opfattelse, at forslaget ikke følger den udviklingstendens, hvorefter årsregnskabet – og herunder ledelsesberetningen – hovedsageligt fokuserer på finansielle aspekter, mens andre aspekter omtales i f.eks. frivillige, supplerende beretninger. FSR understreger dog samtidig, at oplysninger, som bidrager til at sikre det retvisende billede skal gives i årsregnskabet og ledelsesberetningen, som i Danmark underkastes lovpligtig revision.

Ad ii. Øvrige regnskabsmæssige forhold

Et af formålene med direktivændringsforslaget er at fjerne alle eksisterende konflikter mellem regnskabsdirektiverne og de internationale regnskabsstandarder (IAS).

FSR har hertil bemærket, at forslaget ikke synes at omtale to præsentationskrav i IAS 32, som, jf. EU-kommissionens "Undersøgelse af overensstemmelsen mellem IAS 1 til 41 og de europæiske regnskabsdirektiver" fra april 2001, ikke er i overensstemmelse med fjerde og syvende selskabsdirektiv og/eller andet selskabsdirektiv. Præsentationskravene drejer sig om

- Klassifikation af regnskabsposter som forpligtelser eller egenkapital
- Rapportering af renter og udbytter

Ad iii. Revisionspåtegning

I direktivforslagets art. 1, stk. 18 henholdsvis art. 2, stk. 12, nr. 2, er indsat nogle mindstekrav, som en revisionspåtegning skal indeholde.

FSR foreslår, at den lovpligtige revisionspåtegning bør følge den internationale revisionsstandard (ISA 700) og fremkommer med nogle forslag til ændret terminologi og oversættelse. FSR anfører endvidere, at forslaget

på enkelte punkter synes at være i disharmoni med den internationale standard, hvilket bl.a. gælder henvisning til og overensstemmelse med den regnskabsmæssige begrebsramme samt den positive udtalelse om, hvorvidt årsberetningen stemmer overens med årsregnskabet for samme regnskabsår.

6. Lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser

Med hensyn til lovgivningsmæssige konsekvenser indeholder de fleste forslag til ændringer i fjerde og syvende direktiv valgmulighed for medlemsstaterne og behøver ikke nødvendigvis at forudsætte en pligt til at ændre lovgivningen.

Forslaget til ændring af kravene til ledelsesberetningen betyder formentlig, at årsregnskabslovens bestemmelser om ledelsesberetninger må ændres for at give plads til den foreslåede ledelsesanalyse for mellemstore og store virksomheder.

Direktivændringen medfører også behov for ændring i reglerne om revisionserklæringer i erklæringsbekendtgørelsen.

Ophævelsen af 7. direktivs art. 14, således at det ikke længere er muligt at udeholde koncernvirksomheder med forskelligartet aktivitet fra konsolideringen, nødvendiggør endelig en ændring af reglerne for finansielle koncerner.

Direktivforslaget skønnes ikke at have statsfinansielle konsekvenser for Danmark.

7. Samfundsøkonomiske konsekvenser

Direktivet kan medvirke til at øge virksomhedernes muligheder for at få tilført kapital og for at reducere deres kapitalomkostninger.

Forslaget indebærer således i sig selv et samfundsøkonomisk vækstpotentiale med deraf følgende forbedrede beskæftigelsesmuligheder og samlet velstandsfremgang.

8. Tidligere forelæggelse i Europaudvalget

Grundnotat har tidligere været forelagt Europaudvalget ved Udenrigsministeriets fremsendelsesskrivelse af 27. juni 2002

9. Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om ændring af Rådets direktiv 68/151/EØF for så vidt angår offentlighed vedrørende visse former for selskaber – KOM(2002)279.

Revideret notat. Ændringer markeret med kursiv.

Resumé

Forslaget har til formål at ajourføre kravene i forbindelse med de offentlighedsformaliteter, der er pålagt selskaberne, ved at udstikke rammerne for øget anvendelse af moderne teknologi. Forslaget har endvidere til formål gennem anvendelse af disse teknologiske muligheder at lette grænseoverskridende adgang til selskabsoplysninger og –dokumenter særligt ved at tillade frivillig arkivering af relevante dokumenter på andre sprog.

Forslaget indeholder endvidere en opdatering af anvendelsesområdet, således at det omfatter konkrete anførte nyere regulerede selskabsformer.

1. Baggrund og indhold

Rådets 1. selskabsdirektiv (68/151/EØF) fastsætter, at selskaber med begrænset ansvar har pligt til at registrere og offentliggøre en række dokumenter og oplysninger med det formål at beskytte såvel selskabsdeltageres som tredjemands interesser.

I fjerde fase af processen vedrørende forenkling af lovgivningen om det indre marked (SLIM), som blev lanceret i 1998, blev det besluttet at gennemgå 1. direktiv, som nærmere behandlet i dette notat, og 2. selskabsdirektiv, som regulerer kapitalforholdene i selskaber med begrænset ansvar. I september 1999 fremlagde arbejdsgruppen, som fik i opdrag at gennemgå 1. og 2. selskabsdirektiv, en rapport om forenklingsforslag inden for disse to direktiver, jf. KOM(2000)56.

Arbejdsgruppens idéoplæg har efterfølgende været drøftet på møder i kommissionsregi med deltagelse af selskabsretskyndige fra medlemstaterne. På disse møder var der bred tilslutning til de forenklingsmuligheder, som SLIM-arbejdsgruppen har identificeret. Fokus på disse møder har primært været rettet mod forenklingsmuligheder inden for 1. selskabsdirektiv.

Som det fremgår, daterer 1. selskabsretsdirektiv sig tilbage til 1968. I mellemtiden er der sket en IT-udvikling, som med betydelig fordel vil kunne udnyttes for at tilgodese de formål, som 1. direktiv udstikker rammerne for.

Det nu fremlagte forslag til ændringsdirektiv pålægger medlemsstaterne inden 1. januar 2005 at gennemføre de nødvendige ændringer i lovgivningen og i administrative bestemmelser, således at det bliver muligt at efterkomme ændringsdirektivet.

Ændringsdirektivet foreslås udstedt med henvisning til EU Traktatens art. 44, stk. 2, litra g, og foreslås gennemført i overensstemmelse med traktatens art. 251 ved fælles beslutningsprocedure med Europa-Parlamentet.

Ændringsforslaget foreslår modernisering af 1. direktiv på flere områder. For det første foreslås en ajourføring af de selskabsformer, som 1. direktiv finder anvendelse på begrundet med, at nye selskabsformer er kommet til enten blandt de oprindelige medlemsstater eller gennem optagelse af nye medlemsstater. For Danmarks vedkommende betyder det, at direktivet foreslås udvidet til også at omfatte anpartsselskaber. Hvilket i praksis ikke vil medføre nogen forskel, idet der i dansk lovgivning hidtil ikke har været sondret mellem aktie- og anpartsselskaber for så vidt angår krav om registrering og offentlighed.

Dernæst foreslås en begrebsmæssig ajourføring, således at dokumenter og oplysninger, der er omfattet af pligten til registrering og offentliggørelse, afspejler relevante direktiver, der er gennemført i de mellemliggende år. Her tænkes især på regnskabsdirektiverne.

De centrale ændringsforslag samler sig imidlertid om at tilvejebringe rammerne for elektronisk anmeldelse, offentliggørelse og arkivering af selskabsoplysninger og herudover at tilvejebringe rammerne for grænseoverskridende offentlighed om disse selskabsoplysninger. Dette skal realiseres gennem forbedrede søgemuligheder, ligesom der skal skabes mulighed for, at selskabsoplysninger kan arkiveres på yderligere sprog end det eller de officielle sprog i det pågældende land.

2. Europa-Parlamentets holdning

Europa-Parlamentet har endnu ikke afgivet udtalelse.

3. Nærheds- og proportionalitets princippet

Kommissionen begrundet behovet for EF-lovgivning på området med:

1. Obligatorisk offentliggørelse af selskabsoplysninger er allerede reguleret på fællesskabsplan i 1. direktiv, hvor visse bestemmelser skal ændres med henblik på at sikre, at brugen af de teknologiske fremskridt ikke er uforenelig med den nuværende affattelse af 1. direktiv.
2. Der er kun vædtaget eller forberedt reformer for obligatorisk offentliggørelse af selskabsrets dokumenter i nogle få medlemsstater, og de er ikke sammenlignelige for så vidt angår anvendelsesområde og/eller tidsplan. Der er derfor behov for foranstaltninger på fællesskabsplan for at opfylde SLIM-arbejdsgruppens målsætninger med hensyn til en sammenhængende modernisering af 1. direktiv.

Regeringen er enig i Kommissionens fremstilling.

4. Gældende dansk ret

Ifølge aktieselskabsloven og anmeldelsesbekendtgørelsen (bekg. nr. 72 af 11. februar 2002 om anmeldelse, registrering, gebyr samt offentliggørelse m.v. i Erhvervs- og Selskabsstyrelsen) sker al offentliggørelse af registreringer allerede i dag elektronisk. Endvidere er det i vidt omfang muligt at registrere og søge selskabsoplysninger elektronisk. Forslaget til ændringsdirektiv pålægger dog medlemsstaterne at sikre informationsmuligheder og arkiveringsmuligheder på bl.a. alle officielle EU-sprog, hvilket rækker videre end Erhvervs- og Selskabsstyrelsens nuværende elektroniske registrerings- og offentliggørelsessystem.

Der har fra anpartsselskabsformens indførelse i 1974 været ens offentlighedskravene for aktie- og anpartsselskaber i Danmark.

5. Høring

Direktivforslaget har været i høring i specialudvalget for etablering og tjenesteydelser, hvilket ikke har givet anledning til bemærkninger.

Ligeledes har SLIM-arbejdsgruppens rapport i 2000 været forelagt følgende organisationer og myndigheder:

Advokatrådet, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Dansk Handel og Service, Dansk Industri, Den Danske Finansanalytikerforening, Det Danske Handelskammer, Entreprenørforeningen, Finansrådet, Foreningen af Statsautoriserede Revisorer, Foreningen Registrerede Revisorer FRR, Håndværksrådet, Københavns Fondsbørs, Realkreditrådet, Skatteministeriet, Værdipapircentralen og Økonomiministeriet.

Reaktionerne på rapportens anbefalinger vedrørende forenkling af 1. direktiv var positiv.

6. Lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser

Aktie- og anpartsselskabslovgivningen tager allerede i dag i vidt omfang højde for den elektroniske kommunikation. Det må imidlertid forventes, at der vil blive behov for lovgivning i mindre omfang i forbindelse med en gennemførelse af ændringsdirektivet.

Ændringsdirektivet vil medføre statsfinansielle konsekvenser, idet en efterlevelse af direktivets retningslinier vil nødvendiggøre omkostninger til tilpasning og udvikling af Erhvervs- og Selskabsstyrelsens edb-informationssystem.

7. Samfundsøkonomiske konsekvenser

Forslaget skønnes ikke at have samfundsmæssige konsekvenser.

8. Tidligere forelæggelse i Europaudvalget

*Sagen har ikke tidligere været forelagt for Europaudvalget. Der er fremsendt grundnotat til udvalget ved Udenrigsministeriets fremsendelseskri-
velse af 27. juni 2002.*

10. Opfølgning på High-Level-rapporten om selskabsret – opfølgning på Enron-sagen (Corporate governance)

Nyt notat

1. Baggrund og indhold

EU-Kommissionen nedsatte i 2001 en High Level Expert Group on Company Law, som fik til opgave at undersøge mulighederne for og komme med anbefalinger til forenkling og modernisering af selskabsretten på europæisk plan. Ekspertgruppen fik ved beslutning på ØKOFIN mødet i Oviedo i april 2002 udvidet sit mandat til også at behandle corporate governance og revisorspørgsmål set i lyset af Enron-sagen.

Disse spørgsmål vil bl.a. omfatte bestyrelsens rolle og sammensætning, ledelsens aflønning, ledelsens ansvar for forberedelsen af regnskabet samt principper for revision og revisors rolle. En rapport med High Level gruppens samlede anbefalinger forventes offentliggjort i medio oktober 2002.

2. Europa-Parlamentets holdning

Europa-Parlamentet har endnu ikke udtalt sig.

3. Nærheds- og proportionalitets princippet

Der forventes alene en rapport med anbefalinger til medlemslandenes eventuelle opfølgning. Da rapporten endnu ikke er offentliggjort, kan regeringen ikke foretage en vurdering af, om rapportens anbefalinger er i overensstemmelse med nærheds- og proportionalitetsprincippet.

4. Gældende dansk ret

Den relevante danske lovgivning er selskabs- og regnskabslovgivningen samt tilsynslovgivningen for den finansielle sektor.

5. Høring

Der foreligger endnu ikke materiale, der kan danne grundlag for en høring.

6. Lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser

Det er ikke muligt på nuværende tidspunkt at sige noget om eventuelle lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser til opfølgning af rapportens anbefalinger.

7. Samfundsøkonomiske konsekvenser

Det er ikke muligt på det foreliggende grundlag at udtale sig om eventuelle samfundsøkonomiske konsekvenser.

8. Tidligere forelæggelse i Europaudvalget

Sagen har tidligere været forelagt Europaudvalget til orientering den 31. maj 2002 forud for ØKOFIN mødet den 4. juni 2002 og den 17. juni ligeledes til orientering forud for ØKOFIN mødet den 20. juni 2002.

11. Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om 25. ændring af Rådets direktiv 76/769/EØF om begrænsning af markedsføring og anvendelse af visse farlige stoffer og præparater, KOM 2002) 70 endelig udgave

Nyt notat

Resumé

Forslaget indeholder et forbud mod anvendelse til privat brug af kemiske produkter, der indeholder 43 stoffer, som kan være kræftfremkaldende, mutagene eller reproduktionstoksiske.

Kommissionen fremsætter med jævne mellemrum forslag, der begrænser anvendelsen af sådanne stoffer i takt med, at deres skadelige egenskaber afdækkes.

1. Baggrund og indhold

Status:

Kommissionen oversendte den 12. februar 2002 direktivforslaget til Rådet.

Forslaget har hjemmel i artikel 95 i TEF og skal derfor vedtages af Rådet med kvalificeret flertal efter proceduren om fælles beslutningstagen i artikel 251 i TEF.

Folketingets Europaudvalg blev orienteret om forslaget ved grundnotat den 11. juni 2002. Europa-Parlamentet afsluttede sin første læsning den 11. juni 2002 med vedtagelse af 5 ændringsforslag. Kommissionen afviste alle disse forslag.

Indhold:

Forslagets overordnede formål er øget beskyttelse af forbrugernes sundhed og opretholdelse af det indre marked.

Forslaget er en tilføjelse af 43 stoffer til den gruppe af stoffer og præparater, der allerede er klassificeret som kræftfremkaldende, mutagene eller reproduktionstoksiske i kategori 1 og 2 – såkaldte CMR-stoffer, og som er underkastet et forbud mod anvendelse til privat brug. Disse stoffer er optaget på bilag I til direktivet (direktiv 76/769/EØF om begrænsning af markedsføring og anvendelse af visse farlige stoffer og præparater).

Ved stoffer og præparater i kategori 1 er der videnskabeligt påvist effekter på mennesker, mens kategori 2 betyder, at der er en stærk formodning om, at der er effekter på mennesker, jf. resultater fra dyreforsøg. Stoffer og præparater kan ligeledes være i kategori 3, hvor man ud fra dyreforsøg har en mistanke om en skadelig effekt på mennesker.

Forslaget omhandler 21 kræftfremkaldende stoffer (2 i kategori 1, 19 i kategori 2), 5 mutagene stoffer (kategori 2) og 17 reproduktionstoksiske stoffer (1 i kategori 1, 16 i kategori 2).

Kommissionen skal ifølge direktiv 94/60/EØF forelægge Europa-Parlamentet og Rådet forslag til forbud mod anvendelse til privat brug af kemiske produkter indeholdende CMR-stoffer senest 6 måneder efter offentliggørelsen af klassificeringer af disse stoffer som kræftfremkaldende, mutagene eller reproduktionstoksiske i kategori 1 eller 2 efter Rådets direktiv 67/548/EØF om tilnærmelse af lovgivningen om klassificering, emballering og etikettering af farlige stoffer.

Med den 28. tilpasning til den tekniske udvikling af direktiv 67/548/EØF blev 43 stoffer klassificeret som enten kræftfremkaldende, mutagene eller reproduktionstoksiske i kategori 1 og 2. Danmark stemte for disse tilpasninger.

Det foreliggende direktivforslag betyder, at disse 43 stoffer optages på listen over stoffer og præparater, der er klassificeret som kræftfremkaldende, mutagene eller reproduktionstoksiske i kategori 1 og 2 – såkaldte CMR-stoffer. Det vil sige, at stofferne vil blive optaget på bilag I til direktiv 76/769/EØF (om begrænsning af markedsføring og anvendelse af visse farlige stoffer og præparater). Stofferne bliver dermed omfattet af forbudet mod anvendelse til privat brug.

2. Europa-Parlamentets holdning

Europa-Parlamentet har efter 1. læsning stillet 5 ændringsforslag. Forslagene vedrører dels en udvidelse af forbuddet mod anvendelsen af CMR-stoffer til også at omfatte artikler (varer), der indeholder disse stoffer. Kommissionen opfordres til inden udgangen af 2002 at fremsætte et forslag om gradvis afvikling af anvendelsen af CMR-stoffer i artikler til privat brug. Dels tager ændringsforslagene sigte på at ophæve undtagelsen af anvendelsesbegrænsningen af CMR-stoffer i kosmetiske produkter.

3 Nærheds- og proportionalitets princippet

Kommissionen anfører, at et højt beskyttelsesniveau for forbrugernes sundhed og sikkerhed kun kan nås ved at fastlægge ensartede forskrifter for markedsføring af stoffer og præparater, der er klassificeret som kræftfremkaldende, mutagene eller reproduktionstoksiske.

For så vidt angår proportionaliteten, anfører Kommissionen, at direktivforslaget vil medføre fordele i form af beskyttelse af forbrugernes sundhed, og at denne opnås med små omkostninger.

Regeringen er enig i denne vurdering.

4. Gældende dansk ret

Med Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 329 af 16. maj 2002 om klassificering, emballering, mærkning, salg og opbevaring af kemiske stoffer og produkter, må stoffer med den pågældende klassificering ikke markedsføres til private i Danmark. Således er de pågældende stoffer allerede i dag omfattet af et markedsføringsforbud til private.

5. Høring

Forslaget har været sendt til høring i EU-Specialudvalget for miljøspørgsmål. Specialarbejderforbundet støtter forslaget. Det Økologiske Råd udtaler, at man støtter forslaget, men finder, at forslaget skal udstrækkes til også at omfatte produkter (artikler).

Der er ikke indkommet yderligere bemærkninger.

6. Lovgivningsmæssige konsekvenser

Forslaget er allerede gennemført i dansk lovgivning ved Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 329 af 16. maj 2002 om klassificering, emballering, mærkning, salg og opbevaring af kemiske stoffer og produkter.

7. Samfundsøkonomiske eller statsfinansielle konsekvenser

Forslaget skønnes ikke at have væsentlige økonomiske konsekvenser for henholdsvis erhvervsliv, forbrugere, stat, amter og kommuner, idet stofferne allerede er omfattet af et forbud mod salg til private.

Forslaget vurderes at have en neutral indvirkning på beskyttelsesniveauet i Danmark, da salg af CMR-stofferne på bilag I til direktiv 67/548/EØF allerede er forbudt til private i Danmark. Forslaget formodes at forbedre beskyttelsesniveauet i Europa.

8. Tidligere forelæggelse i Europaudvalget

Folketingets Europaudvalg blev orienteret om forslaget ved grundnotat den 11. juni 2002.

12. Skibsbygning – status på forhandlinger med Sydkorea og opfølgning på Rådskonklusioner fra juni 2002

Revideret notat. Ændringer markeret med kursiv.

1. Baggrund og indhold:

Rådet (Landbrug) vedtog med kvalificeret flertal den 27. juni 2002 Kommissionens forslag om at genindføre midlertidig statsstøtte til skibsbygning.

Danmark stemte sammen med Sverige, UK, Holland og Finland imod Kommissionens forslag. Samtidig afgav mindretallet en erklæring til protokollen, hvor der bl.a. blev udtrykt skuffelse over, at der nu gives mulighed for at genindføre statsstøtte til skibsbygning i EU. Endvidere gentog mindretallet dets tidligere fremsatte opfordring til Kommissionen om at anlægge klagesagen mod Sydkorea for WTO hurtigst muligt.

Samtidig med vedtagelsen af forslaget vedtog Rådet et sæt konklusioner, hvor Kommissionen blev pålagt endnu en gang at forsøge at opnå en frivillig aftale med Korea om fair konkurrencevilkår på verdens skibsbygningsmarked.

Såfremt Kommissionen *ikke* opnår en aftale med Sydkorea inden udgangen af september 2002, har Kommissionen forpligtet sig til at gå videre med klagen for WTO. Det vil ligeledes medføre, at medlemslandene får mulighed for at genindføre midlertidig støtte til skibsbygning på op til 6% for visse skibstyper (kemikalie- og produkttankere, containerskibe og formentlig LNG-tankskibe). Støtten vil kunne gives fra den 1. oktober 2002 til 31. marts 2004, mens klagesagen mod Sydkorea kører.

På Rådsmødet (Konkurrenceevne) den 30. september 2002 vil Kommissionen redegøre for forhandlingerne med Sydkorea. Såfremt Kommissionen ikke opnår en aftale med Sydkorea forventes det, at Kommissionen vil anlægge klagesagen for WTO.

2. Europa-Parlamentets holdning

Da der alene er tale om en mundtlig statusrapport høres Europa-Parlamentet ikke.

3. Nærheds- og proportionalitetsprincippet

Da der alene er tale om en statusrapport, berøres nærheds- og proportionalitetsprincippet ikke.

4. Gældende dansk ret

Statusrapporten vil ikke i sig selv få indflydelse på gældende dansk ret. Med hensyn til konsekvenser for gældende dansk ret som følge af en eventuel genindførelse af midlertidig støtte til skibsbygning, henvises der til aktuelt

notat oversendt i forbindelse med rådsmødet (Energi og industri) den 6. og 7. juni 2002: *Såfremt Danmark vælger at implementere en ny støtteordning, skal der vedtages en ny lov om administration af ordningen og tilvejebringes et bevillingsmæssigt grundlag.*

5. Høring

Det er ikke relevant at foretage en høring, da der er tale om en mundtlig rapport fra Kommissionen, som først bliver præsenteret på Rådsmødet (konkurrenceevne) den 30. september 2002.

6. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser

Statusrapporten vil ikke i sig selv have lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser. Med hensyn til lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser som følge af en eventuel genindførelse af midlertidig støtte til skibsbygning, henvises der til aktuelt notat oversendt i forbindelse med rådsmødet (Energi og industri) den 6. og 7. juni 2002: *Såfremt EU beslutter at forlænge driftsstøtten, og hvis Danmark vil yde danske værfter driftsstøtte på linie med værfter i det øvrige EU, vil det have betydelige statsfinansielle konsekvenser afhængig af støtteniveauet og den administrative kompleksitet i forslaget. Der skal i givet fald gennemføres ny lovgivning om administrationen, og tilvejebringes bevillingshjemmel.*

7. Samfundsøkonomiske konsekvenser

Statusrapporten har ikke i sig selv samfundsøkonomiske konsekvenser. Med hensyn til samfundsøkonomiske konsekvenser som følge af en eventuel genindførelse af midlertidig støtte til skibsbygning, henvises der til aktuelt notat oversendt i forbindelse med rådsmødet (Energi og industri) den 6. og 7. juni 2002: *Eventuel genindførelse af midlertidig statsstøtte vil næppe isoleret set på afgørende vis ændre konkurrenceforholdet mellem danske og koreanske værfter og dermed næppe få afgørende betydning for fastholdelsen af danske arbejdspladser.*

8. Tidligere forelæggelse i Europaudvalget

Statusrapporten har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

Forslaget om midlertidig støtte til skibsbygning er tidligere blevet forelagt Folketingets Europaudvalg til forhandlingsoplæg i forbindelse med rådsmøde (Energi og industri) den 5. og 6. december 2001 og til orientering i forbindelse med rådsmøde (Energi og industri) den 6. og 7. juni 2002.